

پیدایش

۱

دنیا خلقت

۱ صِفْتَه نَه، خِدا آسْمونون و زمینی خَلق گَرْدِشَه. ۲ زمین شِکلی نِیشا و تِی یا. تاریکی آوون سَری کا سا دَرْفَنَدَش بَه و خِدا روح آوون سَری کا حَرکت بَگَرْدِی. ۳ خِدا وَاِشَه: «روشنایی بَبو،» و روشنایی بَه. ۴ خِدا وِیْنِدِشَه که روشنایی چاکه و روشنایی تاریکی کا چِدا آگَرْدِشَه. ۵ خِدا روشنایی نومی «روز» و تاریکی نومی «شَو» نوشه. شَو دَوِپَرْدَه و صَبْح آبَه، و اِم اَوَلین روز اِسْتَبَه. ۶ اَو خِدا وَاِشَه: «آوون میانه کا فَلَکی بَبو، تا آوون یَنْدی کا چِدا آگَرَه.» ۷ بَس خِدا فَلَکی وَج آگَرْدِشَه و فَلَکی جِیری آوون فَلَکی گَفا آوون کا چِدا آگَرْدِشَه. و اِنْتَه بَه. ۸ خِدا فَلَکی نومی «آسمون» نوشه. شَو دَوِپَرْدَه و صَبْح آبَه، و اِم دومی روز اِسْتَبَه.

۹ اَو خِدا وَاِشَه: «آسمونون جِیری اَوِن اِی چِگاکا جَمع آبون و خِشک زمین پیدا بَبو.» و اِنْتَه بَه. ۱۰ خِدا خِشکی نومی «زمین» نوشه و آوون نومی که اِی چِگاکا جَمع بَینا، «دریا» نوشه، و خِدا وِیْنِدِشَه که چاکه. ۱۱ و خِدا وَاِشَه: «زمینی کا گیاهن پَران، یعنی جور بَه جورَه دونه داره گیاهن و میوه دارونی که دونه داره میوه، مطابق اِشْتَن گونه بوآردین.» و اِنْتَه بَه. ۱۲ زمینی کا گیاهن پَرمینَه، یعنی دونه داره گیاهن مطابق چَوون گونه، و دارونی که دونه داره میوه بوآردین مطابق اِشْتَن گونه. و خِدا وِیْنِدِشَه که چاکه. ۱۳ شَو دَوِپَرْدَه و صَبْح آبَه، و اِم سومین روز اِسْتَبَه.

۱۴ اَو خِدا وَاِشَه: «آسمونون فَلَکی کا نور آفشانونی بَه وجود بان تا روز و شَوی یَنْدی کا چِدا آگَرِن، و نِشونه اونی بَبون تا فصلون و روزون و سالون نِشون بَدَن، ۱۵ و نور آفشانن آسمونون کا بَبون و زمینی کا دَتَاوِن.» و اِنْتَه بَه. ۱۶ خِدا دِ گِلَه یال نور آفشان وَج آگَرْدِشَه، یال نور آفشان، روزی در اِختیار بَداره و روک نور آفشان، شَوی در اِختیار بَداره و ستاره اون نی وَج آگَرْدِشَه. ۱۷ خِدا آوون

آسمونون کا نوشہ تا زمینی کا دتاون.^{۱۸} و روز و شوی در اختیار پدارن و نوری تاریکی کا جدا آگرن. خدا ویندشہ کہ چاکہ.^{۱۹} شو دوپیرده و صبح آبه، و ام چارمین روز استبه.

^{۲۰} و خدا واتشہ: «آون موجودون زنده نہ پور آبون و پرنده ان زمینی کفا کا، آسمونون کا پرواز بگرن.»^{۲۱} بس خدا یال دریای یہ حیوونون و گرد موجودون زنده ای کہ آوی کا زندگی بگردین مطابق چون گونه ان و گرد پرنده اون مطابق چون گونه اون خلق گردشہ. خدا ویندشہ کہ چاکہ.^{۲۲} خدا آوون برکت دوشہ و واتشہ: «بارور ببه و ور آبین و دریا آوون پور آگرہ و پرنده ان نی زمینی کا ور آبون.»^{۲۳} شو دوپیرده و صبح آبه، و ام پنجمین روز استبه.

^{۲۴} و خدا واتشہ: «زمین موجودون زنده مطابق چون گونه اون بہ وجود بوآرہ، یعنی اہلی یہ حیوونین و خزندہ ان و وحشی یہ حیوونین، ہر کمیلہ مطابق چون گونه ان.» و انتہ بہ.^{۲۵} خدا وحشی یہ حیوونون مطابق چون گونه اون و اہلی یہ حیوونون مطابق چون گونه اون و گرد خزندہ اون مطابق چون گونه اون وج آگردشہ. و خدا ویندشہ کہ چاکہ.

^{۲۶} دوملہ خدا واتشہ: «حسہ انسانی چمہ شیوار و چمہ شبہہ وج آکرَم، تا بر دریا مایي اون و آسمونون پرنده اون و اہلی یہ حیوونون، و بر گرد زمین و گرد خزندہ اون، حکومت بگرن.»

^{۲۷} بس خدا آدمی اشن شیوار خلق گردشہ، آبی خدا شیوار خلق گردشہ، آوون مرد و زن خلق گردشہ.

^{۲۸} خدا آوون برکت دوشہ و آوون نہ واتشہ: «بارور و ور آبین و زمینی پور آگرہ و زمینی شمہ مطیع بگرہ. بر دریا مایي اون و آسمونون پرنده اون و گرد موجودونی کہ زمینی کا حرکت بگردین، حکومت بگرہ.»^{۲۹} خدا واتشہ: «گرد زمینی دونہ دارہ گیاهون و گرد دارونی کہ دونہ دارہ میوہ بوآردین، بہ شمہ بدایم تا شمہ را خوراک ببون.^{۳۰} و انتہ نی بہ گرد زمینی حیوونون و گرد آسمونون پرنده اون و گرد خزندہ اون، یعنی ہر چہی کہ اشن کا روح زندگی استشہ، گرد سوزہ گیاهون بدایم تا چون را خوراک ببو.» و انتہ بہ.^{۳۱} و خدا ہر چہی کہ وج آگردش بہ ویندشہ و حسہ ور چاک بہ. شو دوپیرده و صبح آبه، ام شیشمین روز استبه.

انته، آسمونن و زمین و هر چه که آوون کا استتبه، تمون آبه. ^۲ هفتمین روزی کا، خدا گِردِ اِشْتَن کارونی که چوون مشغول به تمون آگردشه و گِردِ اِشْتَن کارون کا آرام گِتِشه. ^۳ و خدا هفتمین روزی برکت دوشه و آبی مقدس گِردشه، چیرا که آ روزی کا گِردِ خِلقتی کاری کا که انجام دوعش به، آرام گِتِشه. ^۴ ام آسمونون و زمینی خِلقتی داستان به، زمانی که خلق بینه.

آ روزی که یهوه خدا آسمونون و زمینی خلق گِردشه، ^۵ خلا هیچ بنه ای زمینی کا نبه، و هیچ سوزه ای زمینی کا پرمه نبه، چوم یهوه خدا خلا زمینی کا وارِش، واره نیشا و هیچ انسانی نبه که زمینی کا کِشت و کار بگره، ^۶ زمینی کا بخار بومی کفا و زمینی گِرد سیراب بگردی. ^۷ دومله یهوه خدا زمینی خاکی نه آدمی شکل دوشه و چپی وینی کا روح زندگی فو دگِردشه و آدم موجودی زنده آبه.

^۸ یهوه خدا ایله باغی، عدنی کا که شرقی طرفی کا استتبه، وِج آگردشه و آدمی که شکل دوعش به آ باغی کا نوشه. ^۹ یهوه خدا همه جوره خاسه دارون و خوش خوراک دارون آ زمینی کا پروردشه و دار زندگی و دار چاک و بدی آزونسته، باغی وسطی کا بینا.

^{۱۰} ایله روار باغ عدنی کا جاری استتبه که باغی سیراب بگردی و اوآنه تقسیم پی و چهار گله روار ببیسته. ^{۱۱} اولین روارِی نوم فیشون استه که گِرد سرزمین حویله نه، اوآکه که طلا هستیشه، دوپیری. ^{۱۲} ام سرزمین، طِلای ناب و چاکه عطر و عقیقه سنگ، استشه. ^{۱۳} دومین روارِی نوم جیحون استه که گِرد سرزمین کوشی کا دوپیره. ^{۱۴} سومین روارِی نوم دجله استه که سرزمین آشوری شرقی کا جاری استه و چارمین روارِی نوم فُرات استه.

^{۱۵} دومله یهوه خدا آدمی بگتشه و باغ عدنی کا نوشه تا آبی کا کار بگره و باغی کا مراقبت بگره. ^{۱۶} یهوه خدا آدمی فرمان دوشه و واتشه: «ته بَشای باغی، گِرد دارون میوه اون کا بری؛ ^{۱۷} اما نبی دار چاک و بدی آزونسته میوه کا بری، چوم آ روزی که بری، مطمئن بین که بَمردیش.»

^{۱۸} دومله یهوه خدا واتشه: «چاک نییه که آدم تَنخا بومونه، بس آیرا یاور مناسبی وِج آگرم.» ^{۱۹} یهوه خدا گِرد زمینی حیوونون و آسمونون پرنده اون که خاکی نه وِج آگردش به وردشه آدمی ور تا بوینه آدم چوون نومی چه پنه، و هر نومی که آدم آ موجودون زنده را نوشه، ه چپی نوم به. ^{۲۰} آدم گِرد اهلی یه حیوونون و آسمونون پرنده اون و گِرد صحرا وحشی یه حیوونون را نوم نوشه؛ ولی یاور مناسبی آدمی را پیدا نبه. ^{۲۱} پس یهوه خدا آدمی سنگین خواوی بردشه

و هته که آدم خت به ایله چپی دنده اون پگتسه و چپی جگا گوشتی نه پور آگردشه. ۲۲ دومه یهوه خدا هه دنده ایینه که آدمی کا پگتس به ژنی وچ آگردشه و آبی وردشه آدمی ور. ۲۳ آدم واتشه:

«ام، آستی چمن آسته اون کا آسته

و گوشتی چمن گوشتی کا؛

چی نوم ژن ببو،

چوم مردی کا گته بیته.» ۲۴ امی واسی، مرد اشن دده و ننه کا جدا آبو،

اشن ژنی دچیکه و اون ایله بدن آبون. ۲۵ آدم و چپی ژن هر د

لخت بینا و خجالت نگشین.

۳

انسانی نافرمانی

لنتی گرد صحرا وحشی یه حیوونونی کا که یهوه خدا وچ آگردش به، ایلمنتر استبه و ژنی نه واتشه: «آیا واقعا خدا شمه نه واتشه نبی باغی دارون هیچ گله، میوه کا بره؟» ۲ ژن لنتی نه واتشه: «بشایمون باغی دارون میوه کا برم، ۳ اما خدا واتشه: نبی آداری میوه که باغی وسطی کا آسته بره و نبی آبی دس بزئه، اگم نه بمردیرون.» ۴ اما لنتی ژنی نه واتشه: «مطمئن بپش که نیره. ۵ چوم خدا بزنی که هر موقع آبی کا بره، شمه چمن آبون و خدا شیوار بیرون و بزنیرون که چاک و بد چه.» ۶ وختی ژن ویندشه که آداری میوه خوش خوراکه و چده قشنگ به نظر بوئی و آدمی حکیم آگرده را چه چاکه، آ میوه کا پگتسه و هر دشه، تلی نی اشن شو آدوشه که ایینه با و چپی شونی آ میوه کا هر دشه. ۷ آ موقع چوون هر د نفری چمن آینه و زونستشونه که لختینه؛ بس آنجیل داری لیوون یندی کا دشتشونه و لنگی شیوار اشن گمری دوری کا دوستشونه.

۸ مغرب دم به، آدم و چپی ژن یهوه خدا سسی درسشونه که باغی کا میجی، و باغی دارون دیله کا اشن یهوه خدا کا نین آگردشونه. ۹ ولی یهوه خدا آدمی د خوندشه، واتشه: «کیپاریش؟» ۱۰ آدم واتشه: «اشته سسی باغی کا درسمه و ترسیمه، چوم لختیمه، امی واسی اشن نین آگرده.» ۱۱ یهوه خدا واتشه: «کی به تنه واتشه لختیش؟ آیا آداری میوه کا هر دره که به تین دستور دوعمه آبی کا مریش؟» ۱۲ آدم واتشه: «ام ژنی که ته به من آدوعه ره که منه ببو، تلی آداری میوه کا من آدوشه و آزی هر دمه.»

^{۱۳} یهوه خدا ژنی نه وائشه: «إم چه کاری یه گرده؟» ژن وائشه: «لنتی من وازی دوشه و آز نی هردهمه.»

^{۱۴} بس یهوه خدا لنتی نه وائشه: «چوم إم کاری گرده، گرد حیوونون اهلی و صحرا وحشی یه حیوونون کا ملعونتریش. تا عمرر استه اشته ایشگی ساری کا خزی و خاک بردیش. ^{۱۵} آز، اشته و ژنی میانه کا و اشته نسل و ژنی نسلی میانه کا دشمنی بنایم. اشته ساری له بگردی و ته چپی پاپوزی بژیش.

^{۱۶} و ژنی نه وائشه: «اشته زایمانی داجی برک ور بگردیم؛ داجی نه خردن دنیا بواردیش. اشته اشتیاق اشته شورا بی، ولی ا به ین سلطه استشه.»

^{۱۷} و آدمی نه وائشه: «چوم ته اشته ژنی گفی گوش دواره و داری کا که به ین دستور دوعم به آبی کا مریش، هرده، زمین اشته واسی لعنت بی، ته اشته گرد عمری کا رنج و زحمتی نه زمینی کا خوراک بردیش. ^{۱۸} زمینی کا به ترا بر بینه و واش پرا، و ته صحرا گیاهون کا بردیش. ^{۱۹} اشته پیشونی عرقی کا نون بردیش، تا آ موقع که آگردی به خاک. چوم خاکی کا استیش. چوم خاکی کا استیش به خاک آگردی.»

^{۲۰} آدم اشتهن ژنی نومی حوا نوشه، چوم حوا گرد زنده آدمون ننه استه. ^{۲۱} یهوه خدا حیوونی پوستی نه آدم و چپی ژنی را خلا وج آگردشه و اوون دگردشه.

^{۲۲} دومله یهوه خدا وائشه: «حسه آدم ایله چمه شیوار بیته، بزنی چاک و بد چه. بی برزم که اشتهن دسی دراز آگره و دار زندگی میوه کا نی پگره بره و تا ابد زنده بومونه.» ^{۲۳} بس یهوه خدا آدمی باغ عدنی کا برون برگردشه تا زمینی کا که چپی وجود آبی کا گته با کار بگره. ^{۲۴} یهوه خدا آدمی باغ عدنی کا برگردشه، باغی شرقی طرفی کا، گروبیون نوشه که اون آتشی نه شمشیری هستشونا که هر طرفی را حرکت بگردی، تا آراهی کا که به دار زندگی آرستی، نگهبانی بگرن.

۴

قائن و هابیل

^۱ آدم اشتهن ژن، حوا نه، خته و حوا حامیله آبه و اشتهن زوئه قائنی دنیا وردشه، و وائشه: «خداوندی کمکی نه مردکی دنیا وردمه.» ^۲ چپی پش، حوا، چپی پرا هابیلی دنیا وردشه. هابیل رمه داری بگردی و قائن کشاورزی بگردی. ^۳ چندی پش، قائن هدیه ای اشتهن زمینی محصولی کا به حضور خداوند

وَرِدِشَه. ٤ و هابیل چند گله اِشْتَن رَمَه نخست زاده اون کا تقدیم گَرْدِشَه. خِداوند هابیل و چپی هدیه قبول گَرْدِشَه، ٥ وَلی قَائِن و چپی هدیه قبول نِگَرْدِشَه. پس قَائِن عصبانی آبه و چیرات گَرْدِشَه. ٦ خِداوند قَائِنی نه واِتِشَه: «چیرا عصبانیش؟ چیرا چیرات گَرْدَرَه؟ ٧ اگم آ چه که درست اِستَه انجام بَدی، آیا تَه قبول نِیش و اگم آ چه که درست اِستَه انجام مَدی، گناه بَه تِرا کمین گَرْدِشَه و اِشتیاق هِستِشَه که بر تَه سلطه بَگرَه، اما تَه بَسی بر آبی سلطه بَداری.»

٨ قَائِن اِشْتَن پِرا هابیلی نه گف زَنْدِشَه. و وختی که اَوِن زمینی سَری کا بینا قَائِن اِشْتَن پِرا هابیلی حمله گَرْدِشَه و آبی کِشْتِشَه. ٩ ا موقع خِداوند قَائِنی نه واِتِشَه: «اِشْتَه پِرا هابیل کییاره؟» قَائِن جَواو دوشه: «نِیمَزَنم؛ مگم آز چِمِن پِرا نِگهبانیمه؟» ١٠ خِداوند واِتِشَه: «چه گَرْدَرَه؟ دَرَس! اِشْتَه پِرا خون زمینی کا بَه مِین خِلیع بَگَرْدی. ١١ حَسَه زمین تَه لعنت گَرْدِشَه. هَ رَمینی که اِشْتَن گَ آگَرْدِشَه تا اِشْتَه پِرا خونی که تَه وِیگَرْدَرَه، وِپَرَه. ١٢ وختی زمینی کا زراعت بَگری، دِ اِشْتَن قوتی بَه تِن نِیمَدای، تَه زمینی کا قَراری و آواره بَیش.» ١٣ قَائِن خِداوندی نه واِتِشَه: «چِمِن مجازات چِمِن توانی کا سَنگِینَتَرَه. ١٤ دِیس، تَه مِین اِم زمینی کا بَگری و آز اِشْتَه حَضوری کا نِین بَیم؛ آز زمینی کا قَراری و آواره بَیم و هَر کی مِین بَتَلِفَه، مِین بَکِشْتی.» ١٥ ا موقع خِداوند قَائِنی نه واِتِشَه: «نِه اِنْتَه نِیب، اگم کسی قَائِنی بَکِشَه، آبی کا هفت برابر وِرْتَر اِنْتقام وِیگْتَه بَی.» ١٦ دومله خِداوند نِشونه ای قَائِنی کا نوشه تا اگم کسی آبی بَتَلِفَه، آبی مَکِشَه. ١٦ بَس قَائِن خِداوندی حَضوری کا شَه بَرون، و سرزمین نُود، باغ عدنی شرقی طرفی کا ساکن بَه.

١٧ قَائِن اِشْتَن ژنی نه خِته، و چپی ژن حامیله آبه، و خَنوخی دنیا وَرِدِشَه. ا موقع قَائِن دَمنده شَهری وَج آگَرْدِشَه و ا شَهری نومی خَنوخ نوشه که چپی زوئه نوم بَه. ١٨ خَنوخی را زوئه ای دنیا اومه و چپی نومی عیراد نوشه. عیراد، مَحویائیلی دَدَه اِستَبَه. مَحویائیلی، مِتوشائیلی دَدَه اِستَبَه و مِتوشائیلی، لِمکی دَدَه اِستَبَه. ١٩ لِمک دِ گله ژن بَرْدِشَه، ایلَه نوم عَادَه و ا ایلَه نوم ظَلَه بَه. ٢٠ عَادَه، یابالی دنیا وَرِدِشَه. چادِرَنِشینی و رَمَه داری یابالی نه شروع بَه. ٢١ چپی پِرا نوم یوبال اِستَبَه و بَرِبَط و لَه نوازندگی یوبالی نه شروع بَه. ٢٢ ظَلَه، نی توبال قَائِنی دنیا وَرِدِشَه، که هر جورَه اَبزار آهنی و برنجی وَج آگری. توبال قَائِنی خالا نوم، نَعَمَه اِستَبَه.

۲۳ لَمِکِ اِشْتَن زُنکون نه وَايشه:

«عَادَه وِ ظَلَه، دَرَسَه، اِی لَمِکِ زُنکِن اَ چِه که بَوَاتيم گوش بَدِيئَه. مِردي
کِشْتَمه چوم مِّن زخمی گَرْدِشَه،
و جَوون مِردي که مِّن زُنْدَشَه. ۲۴ اَگم قَائِنِي کِشْتَه وَاَسِي هَف بَرَابَر اِنْتِقَام
وَيِگْتَه بِيو،

بَس لَمِکِ وَاَسِي، هَفْتَاد وِ هَف بَرَابَر.»

۲۵ وِ آدَم هَنِي اِشْتَن زُن، حُوا نَه خِتَه وِ حُوا زُوئَه اِی دُنیا وَرْدِشَه وِ چِي نومی
شِیْث نُوْشَه وِ وَايشه: «خِدا هَابِیْلِي عَوْض، که قَائِن اِی کِشْتَشَه، دِیِر خِرْدَنِي
مِّن بَخِشِستَشَه.» ۲۶ شِیْثِي رَا نِي زُوئَه اِی دُنیا اومَه وِ چِي نومی اَنُوْش نُوْشَه. اَ
زَمَانِي کَا، مَرْدَم دَمَنْدِي نَه خِداوندِي نومی پَرستَش گَرْدِشُونَه.

۵

آدَمِي نَسَل

۱ اِمَه آدَمِي نَسَلِي کِتَاب. وختی خِدا، اِنْسَانِي خَلْق گَرْدِشَه، اِی اِشْتَن شَبِيه خَلْق
گَرْدِشَه. ۲ خِدا اَوون مَرْد وِ زُن خَلْق گَرْدِشَه وِ اَوون بَرکَت دُوْشَه وِ چَوون نومی
اِنْسَان نُوْشَه.

۳ وختی آدَم صَد وِ سِي سَالَه اِسْتَبَه، اَبِیرَا زُوئَه اِی دُنیا اومَه که چِي شَبِيه وِ
چِي شِیوَار بَه؛ وِ چِي نومی شِیْث نُوْشَه. ۴ شِیْثِي دُنیا اومَه پَش آدَم هَشْتَصَد
سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه وِ دِیِر زُوئَه اُون وِ کِلَه اُون صَاحِب بَه. ۵ آدَم نَهْصَد وِ سِي
سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه وِ دَوْمَلَه مَرْدَه.

۶ شِیْث صَد وِ پِیْنِج سَالَه اِسْتَبَه که چِي زُوئَه اَنُوْش دُنیا اومَه. ۷ اَنُوْشِي دُنیا
اومَه پَش شِیْث، هَشْتَصَد وِ هَفْت سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه وِ دِیِر زُوئَه اُون وِ کِلَه اُون
صَاحِب بَه. ۸ شِیْث هَمَه تَه، نَهْصَد وِ دُونزَه سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه؛ وِ دَوْمَلَه مَرْدَه.

۹ وِقْتِي که اِنُوْش نُوْد سَالَه يَا چِي زَوَا قِیْنَان دُنیا اومَه. ۱۰ اِنُوْش، قِیْنَانِي دُنیا
اومَه پَش، هَشْتَصَد وِ پُونزَدَه سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه وِ دِیِر زَوَا اُون وِ کِلَه اُون
صَاحِب بَه. ۱۱ اِنُوْش هَمَه تَه، نَهْصَد وِ پِیْنِج سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه؛ وِ دَوْمَلَه مَرْدَه.

۱۲ وِقْتِي قِیْنَان ۷۰ سَالَه يَا چِي زَوَا مَهَلْکُئِيل دُنیا اومَه. ۱۳ مَهَلْکُئِيل دُنیا اومَه
پَش، قِیْنَان ۸۴۰ سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه وِ دِیِر زَوَاوَنَا وِ کِلَه اُون صَاحِب بَه. ۱۴ قِیْنَان
هَمَه تَه، ۹۱۰ سَال زِنْدِگِي گَرْدِشَه؛ وِ دَوْمَلَه مَرْدَه.

۱۵ وِقْتِي مَهَلْکُئِيل ۹۵ سَالَه يَا چِي زَوَا يَارِد دُنیا اومَه. ۱۶ يَارِدِي دُنیا اومَه پَش،

مَهَلَّلَيْل ۸۳۰ سال زندگی گَرْدِشِه و دِیِر زوآ اون و کِلِه اون صاحب به.
 ۱۷ مَهَلَّلَيْل هَمِه تِه، ۸۹۵ سال زندگی کردشه؛ و دومله مَرْدِه.
 ۱۸ یارِد ۱۶۲ ساله یا که چِی زوآ خَنوِخ دنیا اومه. ۱۹ خَنوِخ دنیا اومه پَش
 یارِد ۸۰۰ سال زندگی گَرْدِشِه و دِیِر زوآ اون و کِلِه اون صاحب به. ۲۰ یارِد هَمِه
 تِه، ۹۶۲ سال زندگی کردشه؛ و دومله مَرْدِه.
 ۲۱ وقتي که خَنوِخ ۶۵ ساله یا که چِی زوآ مِتوِشالِح دنیا اومه. ۲۲ مِتوِشالِحی
 دنیا اومه پَش، خَنوِخ ۳۰۰ سال خِدا نه مِجی و دِیِر زوآ اون و کِلِه اون صاحب
 به. ۲۳ خَنوِخ هَمِه تِه، ۳۶۵ سال زندگی کردشه. ۲۴ خَنوِخ خِدا نه مِجی، و چِی
 پَش دِ پِیدا نِبِه؛ چوم خِدا آبی پِگتِشه.
 ۲۵ مِتوِشالِح ۱۸۷ ساله یا چِی زوآ لِمِک دنیا اومه. ۲۶ لِمِکی دنیا اومه پَش،
 مِتوِشالِح ۷۸۲ سال زندگی گَرْدِشِه و دِیِر زوآ اون و کِلِه اون صاحب به.
 ۲۷ مِتوِشالِح هَمِه تِه، ۹۶۹ سال زندگی کردشه؛ و دومله مَرْدِه.
 ۲۸ لِمِک ۱۸۲ ساله یا که آیرا زوآی دنیا اومه، ۲۹ لِمِک اِشْتَن زوآ نومی نوح
 پِنوشه و واِشِه: «إم زوآ اَمَه چَتین کار و سختی کا، که خِداوندی لعنتی نَتیجِه
 زِمینی کا اِسته، تسلی بَدای.» ۳۰ نوحی دنیا اومه پَش، سال زندگی گَرْدِشِه لِمِک
 ۵۹۵ سال زندگی کردشه و دِیِر زوآ اون و کِلِه اون صاحب به. ۳۱ لِمِک هَمِه تِه،
 ۷۷۷ سال زندگی کردشه؛ و دومله مَرْدِه.
 ۳۲ نوح ۵۰۰ ساله یا که چِی زوآ اِن سام و حام و یافِث دنیا اومینه.

۶

کِلای

۱ وختی آدَمون تعداد زمینی کا وِر آبه و اوون را کِلِه اونی دنیا اومینه، ۲ خِدا
 زوئه اِن ویندِشونه که آدَمون کِلِه اِن چده خاسینه، و هر کمیلِه اوون کا که
 پسند بگَرْدین، اِشْتَن را ژن بَترین. ۳ و خِداوند واِشِه: «چِمِن روح تا اَبَد اِنسانی کا
 نییَه مَنَد، چوم اَبَشَر خاکی اِسته و چِی طول عُمَر صد و بیست سال بَی.» ۴ ا
 روزگاری کا و چِی پَش وختی که خِدا زوئه اِن و آدَمون کِلِه اِن یِندی نه ازدواج
 گَرْدِشونه، و اَوِن چوون را خِرْدَنون دنیا وِرْدِشونه غول پیکره مِرْدکونی زمینی کا
 بینا. اَمِن قدیمی یه پهلوونِن بینا و افراد مشهوری بینه.

۵ خِداوند ویندِشِه اِنسانی شِرات زمینی کا بَرک وِر آبه، و چوون دِلی خِیالِن
 فقط بَدی بینا. ۱ و خِداوند پشیمون آبه که اِنسانی زمینی کا خَلق گَرْدِشِه و چِی

دیل به درد اوّمه. ^۷ بس خِداوند واّیشه: «إم انسانی که خَلقِ گَرَدَمه زمینی کا محو بگردیم. هم انسان و هم حیوونون و هم خَزنده اون و هم آسمونون پَرنده اون، چوم چوون خَلقِ گَرده کا مُتاسفیمه. ^۸ اما نوح مورد لطفِ خِدا قرار گِتشه. ^۹ نوح پیغمبری نَسلی تاریخچه إم اِسته. نوح مردی صالح اِستبه و اِشتن زَمانی مردمی میانه کا کامل به و آته که خِدا پیستِشه زندگی بگردی. ^{۱۰} نوح سه گله زوئه ش اِستبه که چوون نوم سام و حام و یافث به.

^{۱۱} زَمین خِدا نَظری کا فاسد به و بی رحمی نه پور آبا. ^{۱۲} خِدا ویندِشه که زمین چه فاسد آبه، چوم که گرد بَشری راه اِن زمینی کا فاسد آیینه. ^{۱۳} خِدا نوحی نه واّیشه: «تصمیم گِتمه و پیستِمه که گرد بَشری محو آگرم. چوم زمین چوون بی رحمی نه پور آبه، بس از اوون زمینی نه محو بگردیم. ^{۱۴} به تِرا ایله گشتی گوْفِرَة داری چو نه وَجِ آگه. چپی دیله کا اتاقونی وَجِ آگه و چپی دیله و پرونی قیری نه مَلات پِژن. ^{۱۵} آبی اِنته وَجِ آگه: گشتی طول بسی ۱۵۰ متر، چپی عرض ۲۵ متر و چپی ارتفاع ۱۵ متر ببو. ^{۱۶} گشتی سَقفی کا نیم متر جیرتر ایله پَنجره وَجِ آگه و گشتی بَری چپی تکی کا بِنه و گشتی سه طبقه وَجِ آگه، طبقه جیر و طبقه وسط و طبقه گفا. ^{۱۷} «چوم از زمینی کا سیل جاری بگردیم تا گرد موجوداتی که اِشتن کا روح زندگی هِسْتِشونه، آسمونون جیری کا محو بگرم. هر چه زمینی کا اِسته، از بین بَشی. ^{۱۸} اما از چمین عهدی به تِنه دَوْنِدم و تِه دَشی گشتی دیله؛ تِه و اِشته زوئه اون و اِشته ژن و اِشته وِیو اِن به تِنه بَشین، گشتی دیله. ^{۱۹} هر موجود زنده اِپی کا اِپی جِفت، نِر و مویه اِشتن نه بِنه گشتی دیله تا به تِنه زنده بومونن. ^{۲۰} پَرنده اون کا مطابق چوون جنس و حیوونون کا مطابق چوون جنس و هر خَزنده ای روی زمین مطابق چپی جنس، هر کميله کا اِپی جِفت بومین اِشته وَر تا به تِنه زنده بومونن. ^{۲۱} هر آذوقه خوراکِی کا پِگه و ذخیره بگه تا به تِرا و اوون را خوراک ببو.» ^{۲۲} پس نوح اِنته گردِشه؛ نوح هر چه که خِدا یی فرمان دوعش به، انجام دوشه.

۷

^۱ خِداوند نوح نه واّیشه: «تِه گرد اِشته خانواده نه بَش گشتی دیله. چوم إم زمانه مردمی دیله کا فقط تِه صالح ویندمه. ^۲ اِشتن نه هفت جِفت هر جوره پاک حیوونون کا، نِر و مویه، و هر جوره ناپاکه حیوونون کا اِپی جِفت، نِر و مویه، ^۳ و هر جوره پَرنده اون کا نی هف جِفت، نِر و مویه، ببه تا هر گميله نسل

زمینی کا زندہ بومونین .^۴ آ ز هف روزه پَش، چَل شَو و چَل روز زمینی کا وارِش و یگرَم، و هر موجود زندہ ای که وَج آگرَدَمه زمینی سَری کا محو بگردیم.»^۵ و نوح هر چه که خِداوند یبی فرمان دوعَش به، انجام دوشه.

^۱ نوح ششصد ساله یا که سیل زمین کا جاری به.^۷ و نوح و چپی زوئه ان و چپی ژن و چپی ویوان شینه کشتی دیله تا سیلی کا در امان بیون.^۸ هته که خِدا نوح نه واتش به، گرد پاک و ناپاکه حیوونین، و پَرَنده ان و گرد خَزنده اون روی زمین، هر کمیله ای جفت،^۹ نِر و مویه، اومینه نوحی وَر و شینه گشتی دیله.^{۱۰} و هف روز پَش، سیل زمینی کا جاری به.

^{۱۱} وختی که نوح ششصد ساله به، دومین مانگی هفدهمین روزی کا، ه روزی کا، زمینی جیری آون فوران گردشونه پرونی را و آسمونون پنجره ان آبینه.^{۱۲} و چَل شَو و چَل روز وارِش بوارستی.^{۱۳} ه روزی کا، نوح و چپی زوئه ان سام و حام و یافث و نوحی ژن و چپی ویوان شینه گشتی دیله.^{۱۴} و آوون نه هر وحشی حیوونون کا مطابق چوون جنس و هر حیوون اهلی کا مطابق چوون جنس و هر خَزنده ی روی زمینی کا مطابق چپی جنس و هر گرگی کا مطابق چپی جنس و هر حیوون بالداری کا ای جفت، دَشینه گشتی دیله.^{۱۵} پس د به دِ گرد موجوداتی کا که روح زندگی هستشونا، اومینه نوحی وَر و دَشینه کشتی دیله.^{۱۶} هته که خِداوند به نوح فرمان دوعَش به، حیوونونی که دَشینه گشتی دیله نِر و مویه گرد موجودات زندہ کا استبینا. ا موقع خِداوند گشتی بَری چپی پِشتی نه دَوستشه.

^{۱۷} چَل روز زمینی کا سیل بوارستی، و آوِر آبه و گشتی زمینی کا بلند آگردشه.^{۱۸} آو اومه گفا و آو زمینی کا وِر آبه، و گشتی آوون سَری نه را دلکه.^{۱۹} آو زمینی سَری نه هندی گفا شه که گرد پلنده کوه ان که آسمونون جیری کا بینا، آوی نه پوشیده بینه.^{۲۰} آو هنی گفا پشه و کوه ان هفت متر شینه آوی جیر.^{۲۱} گرد موجودات زندہ ای که زمینی کا حرکت بگردین، یعنی پرندہ ان و اهلی یه حیوونین و وحشی یه حیوونین، و گرد موجوداتی که زمینی پور آگرن و گرد آدمین، مَرَدینه.^{۲۲} هر موجودی که خِشکی کا استبه و روح زندگیش استبه، مَرَده.^{۲۳} خِدا هر موجود زندہ ای که زمینی کا استبه، یعنی انسان و حیوونین و خَزنده ان و آسمونون پرندہ ان زمینی کا محو گردشه. آون زمینی سَری کا محو آبینه؛ فقط نوح و کسونی که آبی نه گشتی دیله کا است بینا زندہ مندینه.^{۲۴} و آو صد و پینجاه روز زمینی گتش به.

۱ اما خِدا، نوح و گِرد حَيوونون وَحشی و حَيوونون اهلی که آيينه کشتی کا بينا ویر وَرِدِشه و خِدا زمینی کا وای وَرِشه و آو گم آبه. ۲ زمینی خانین که فَوْران گَرْدَشون با آئِشْتینه و آسْمونون پنجره اِن دَوسته بينه و وارِش آسْمونون نه قطع آبه. ۳ آو زمینی کا هی گم آبی و صد و پینجاه روزه پَش آو کم آبه. ۴ هفتمین مانگی هیفدهمین روزی کا، گشتی آراراتی کوه اون سَری کا نِشْتَه. ۵ آوی کم آبییه تا دَهْمین مانگ ادامه داریسته، و دَهْمین مانگی اولین روزی کا، کوه قُله اِن معلوم بينه.

۱ چَل روز پَش، نوح اَپَنجره اِپی که کشتی کا وَج آگَرْدش بَه، آگَرْدِشه ۷ و ایلَه کلاچ ویسا آگَرْدِشه و کلاچ اِم طرف و اَ طرف پرواز بَکَرْدی تا زمین خِشک آبه. ۸ دومله نوح ایلَه کفتر ویسا آگَرْدِشه تا بُوینه آو زمینی کا کم آبه. ۹ وِلی کفتر چِگاپی نِشْتَه را نِتلفتِشه، چوم آو گِرد زمینی پوشوندش بَه. بَس کفتر آگَرْدَه بَه گشتی و نوح اِشْتَن دَسی دراز آگَرْدِشه و کفتری گِشْتَه و بَرْدِشه اِشْتَن وَر کشتی دیله. ۱۰ نوح هف روز صبر گَرْدِشه و هنی ایلَه کفتر ویسا آگَرْدِشه. ۱۱ مَغیرب دَمَا که کفتر آگَرْدَه چِپی وِر، و ایلَه تازه زیتون لیو اِشْتَن تِکی کاش اِستَبَه. نوح زونستشه آو زمینی کا کم آبه. ۱۲ نوح هف روز صبر گَرْدِشه و هنی کفتری ویسا آگَرْدِشه، ولی اِم گره کفتر اَنگَرْدِسته چِپی وَر.

۱۳ وختی نوح ششصد و اِپی ساله بَه، اولین مانگی اولین روزی کا، زمینی آو خِشک آبه. اَ موقع نوح کشتی بَری آگَرْدِشه و ویندشه زمین خِشک آبه. ۱۴ دومین مانگی بیست و هفتمین روزی کا زمین خِشک آبا. ۱۵ اَ موقع خِدا، نوح نه واِشَه: ۱۶ «گشتی کا برون بَرا، تَه و اِشْتَه ژَن و اِشْتَه زوئَه اِن و اِشْتَه وِیو اِن گشتی کا بَرِشَه. ۱۷ و هر موجود زنده ای که اِشْتَه وَری کا اِسته، یعنی پَرنده اِن، حَیوونِی و هر خَزنده ای که زمینی کا خَزَه، گِردی گشتی کا برون بوَعَه تا زمینی کا زاد و وِلْد بَکَرِن، باروَر آبون و زمینی کا وِر آبون.» ۱۸ نوح اِشْتَن زوئَه اون و وِیو اون و اِشْتَن ژنی هَمراه گشتی کا برون اومَه. ۱۹ و گِرد حَیوونِی و گِرد خَزنده اِن و گِرد پَرنده اِن و هر چه که زمینی کا حرکت بَکَرْدین، مطابق چَوون جِنس، ایلَه ایلَه گشتی نه برون اومینه.

خِدا عهد نوح نه

۲۰ اَ موقع نوح، خِداوندی را قَریونگاپی بینا گَرْدِشه و تعدادی اَ پاک حَیوونون و

پاک پرندہ اون کا گتِشہ و آوون قِربونگاہ کا نوشہ، و بہ عنوان قِربونی تمام سوز بہ خِداوند تقدیم گردِشہ۔^{۲۱} وختی کہ آسوتہ قِربونی بو بہ حضور خِداوند آرسَتہ اِشْتَن نہ واتِشہ: «چمی پَش، دِ ہرگز زمینی اِنسانی واسی لعنت نیمہ گرد، ہر چند کہ اِنسانی دِلی ہر خِیالی ہِ خِرَدنتی نہ بد اِستہ۔ و دِ ہرگز ہیچ موجود زندہ ای، اِنتہ کہ زَندمہ و کِشتمہ، دِ نِزَم و نِکِشِم۔^{۲۲} «تا وختی کہ دنیا باقی اِستہ،

فصل کِشت و فصل درو،

سرما و گرما،

تاووستون و زوموستون،

شَو و روز،

ہنتہ برقرار بَمندی۔»

۹

۱ خدا نوح و چپی زوئہ اون بَرکت دوشہ و آوون نہ واتِشہ: «بارور و وِر آبییہ و زَمینی پور آگرہ۔^۲ گِرد زمینی حیوونِن و گرد آسمونون پرندہ اِن و ہر خَزندہ ای کہ زمینی کا خَزہ، و دریا مایِ اِن شِمہ کا بَتَرَسستین۔^۳ ہر موجودی کہ زندہ اِستہ و حرکت بگردی شِمہ را خوراک بپی، ہتہ کہ سوزہ گیاهون شِمہ آدوعمہ، جسہ گرد چپیون بہ شِمہ بَبَخِشستیم۔^۴ اما نبی گوشتی چپی خونی نہ کہ بپی زندگی بَبَخِشستی، برہ۔^۵ و شِمہ خونی واسی کہ زندگی بَبَخِشستی، از تاوان ویگرم۔ اِم تاوانی ہر حیوون و حشی کا و اِنسانی کا ویگرم۔ ہر کسی کا کہ ایلہ دِیِر اِنسانی زندگی ویگرہ، تاوان ویگرم۔^۶ «ہر کسی کہ ایلہ اِنسانی خونی ویگرہ، چپی خون نی اِنسانی دسی نہ ویبو؛ چوم خِدا اِنسانی اِشْتَن شیوار خَلق گردِشہ۔^۷ شِمہ، بارور و وِر آبیین؛ و زَمینی کا زاد و وِلد بگرہ و آپی کا اِضافہ آبییہ۔»

۱ دوملہ خِدا، نوح و چپی زوئہ اون دَخوندِشہ و واتِشہ: «از شِمہ نہ و شِمہ پَش شِمہ خِرَدنون نہ عہد دَوندِم،^{۱۰} و ہنتہ نی ہر موجود زندہ ای نہ کہ شِمہ نہ اِستبہ، یعنی پرندہ اِن، اہلی یہ حیوونِن و ہر حیوون و حشی روی زمین کہ شِمہ نہ اِستینہ، و گرد آونی کہ شِمہ نہ گشتی کا برون اومینہ، اِم عہد ہر حیوون و حشی زمینی را نی اِستہ۔^{۱۱} از شِمہ نہ عہد دَوندِم دِ ہرگز کل موجوداتی آو و سِیلی نہ محو نیمہ گرد، دِ ہرگز سِیل نیب کہ زمینی نابود

آگره.»^{۱۲} خِدا وَاِتِشَه: «إم آ عهَدی نیشونه یه که شِمَه نه و هر موجود زنده ای که شِمَه نه اِسته دَوْنِدِم، عهَدی که گِرد آینده نَسْلون را بَی. ^{۱۳} آز چِمِن رنگین کمانی خِرون کا نوَعمه، و آ رنگین کمان، چِمِن و زمینی عهَدی نیشونه بَی. ^{۱۴} هر موقع خِرون زمینی کا بوآرم و رنگین کمان خِرون کا وینده ببو، ^{۱۵} چِمِن عهَدی شِمَه نه و گِرد موجودات زنده نه ویر بوآردیم. و دِ هرگز اوْن سَیل آنبون تا گِرد موجوداتی نابود بَگرن. ^{۱۶} هر موقع رنگین کمان خِرون کا اِسته، آبی بُویندیم و آبدیه عهَدی، خِدا و موجودات زنده میانه کا ویر بوآردیم.» ^{۱۷} خِدا نوح نه وَاِتِشَه: «إم عهَدی نیشونه اِسته که گِرد موجودات زمینی نه، دَوَسْتَمَه.» ^{۱۸} سام و حام و یافث نوحی زوئه اِن بینا که گشتی نه برون اومینه. حام، گنغانی دَدَه اِستبه. ^{۱۹} اِمِن نوح سه گِله زوئه بینا و مردمی که سرتاسر زمینی کا وِلا آبینه، اوون کا به وجود اومینه.

^{۲۰} نوح که گشاورز به دَمنده تاکستانی وَج آگَرِدِشه. ^{۲۱} آبی روز تلی چَی شِراوی کا هِنْتِشه، مست آبه و اِشْتَن خیمه کا لُخت خِته. ^{۲۲} حام، گنغانی دَدَه، اِشْتَن دَدَه لُخت بیبه ویندِشه و شه برون و اِشْتَن دِ گِله برا اوون خَوْر دوشه. ^{۲۳} بس سام و یافث آبابی پَگتِشونه، آبی اِشْتَن دوشی سر پَرِنْدِشونه و پَسه پَسه شینه، اِشْتَن دَدَه لُخت جانی پوشونْدِشونه. اوْن اِشْتَن دیمی دِیتر طرفی را آگَرِنْدِشونه تا اِشْتَن دَدَه لُخت بیبه مَوین. ^{۲۴} وختی نوح اِشْتَن مَسْتی کا به هوش اومه و زونستِشه که چَی روکه زوئه آبینه چه گَرْدِشه، ^{۲۵} وَاِتِشَه:

«گنغان ملعون ببو!

اِشْتَن برا اوْن را پَست ترین بَنده اوْن ببو.»

^{۲۶} و وَاِتِشَه:

«موارک ببو خِداوند، سامی خِدا!

ببو که گنغان سامی بَنده ببو.

^{۲۷} خِدا یافثی قلمروی وسعت بَبخِشه؛

ببو که یافث، سامی خیمه اوْن کا ساکن ببو،

و گنغان چَی بَنده ببو.»

^{۲۸} نوح کِلاکه پَش سیصد و پینجاه سال زندگی گَرْدِشه. ^{۲۹} نوح همه ته، نهصد

و پینجا سال زندگی گَرْدِشه؛ و دومله مَرده.

بابلی برج

۱ و اما گرد دنیا مردم ایله زوونی نه و ایله کلماتی نه گف ژنین. ۲ وختی مردم مشرقی نه کوچ بگردین، آرستینه ایله دشتی، که سرزمین شنکاری کا تلفتشونه و اوآ کا ساکن بینه. ۳ اون یندی نه وایتشونه: «باین خشت وچ آگرم و اوون چاک پچم.» اون سِنگی عوض خشت و مَلاتی عوض قیر استشونا. ۴ دومله اون یندی نه وایتشونه: «باین آمه را ایله شهری بینا بگرم و آ شهری کا ایله برج وچ آگرم که سر به آسمونون پنه، و آمه را نومدار ببییم، نبادا که گرد زمینی کا ولا ابییم.» ۵ اما خداوند نزول گردشه تا شهر و آ برجی که انسان بینا بگردین، بوینه. ۶ و خداوند وایتشه: «حسه ام مردم ایله قوم استینه و ایله زوونی نه گف ژن و ام تازه چوون کاری شروع استه. د هیچ کاری نییه که اگم اون نییت بگرن، مشان انجام بدن. ۷ باین نازل ببییم و چوون زوونی تغییر بدییم تا یندی گفی مَقَهَمِن.» ۸ بس خداوند اوون اوآنه گرد زمینی کا ولا آگردشه و اون آ شهری بینا کرده کا دس پگتیشونه. ۹ امی واسی آ شهری نومی بابل نوشونه، چوم اوآکا خداوند گرد زمینی مردمی زوونی کا اختلاف دَرَفَنَدِشه. اوآنه، خداوند اوون گرد زمینی کا ولا آگردشه.

سامی نسل

۱۰ ام سامی نسل تاریخچه استه: وختی سام صد ساله یا، د سال کلاکی پش، چپی زوئه آرفکشاد دنیا اومه. ۱۱ و آرفکشادی دنیا اومه پش، سام پونصد سال زندگی گردشه و دیر زوئه اون و کله اون صاحب به. ۱۲ آرفکشاد سی و پینج ساله یا که چپی زوئه شالح دنیا اومه؛ ۱۳ و شالحی دنیا اومه پش، آرفکشاد چارصد و سه سال زندگی گردشه و دیر زوئه اون و کله اون صاحب به.

۱۴ شالح سی ساله یا که چپی زوئه عابر دنیا اومه؛ ۱۵ و عبری دنیا اومه پش، شالح چارصد و سه سال زندگی گردشه و دیر زوآ اون و کله اون صاحب به. ۱۶ عبر سی و چار ساله یا که چپی زوئه فلیج دنیا اومه. ۱۷ و فلیجی دنیا اومه پش، عبر چارصد و سی سال زندگی گردشه و دیر زوئه اون و کله اون صاحب به.

۱۸ فالج ۳۰ ساله یا که چپی زوآ رعو دنیا اومه. ۱۹ و رعو دنیا اومه پش، فالج ۲۰۹ سال زندگی گردشه و دیر زوآ اون و کله اون صاحب به.

۲۰ رعو ۳۲ ساله یا کہ چپی زوا سِروج دنیا اومہ. ۲۱ و سِروجی دنیا اومہ پش،
 رعو ۲۰۷ سال زندگی گردشہ و دییر زوا اون و کله اون صاحب بہ.
 ۲۲ سِروج ۳۰ ساله یا کہ چپی زوا ناحور دنیا اومہ. ۲۳ و ناحوری دنیا اومہ پش،
 سِروج ۲۰۰ سال زندگی گردشہ و دییر زوا اون و کله اون صاحب بہ.
 ۲۴ ناحور ۲۹ ساله یا کہ چپی زوا تارح دنیا اومہ. ۲۵ و تارحی دنیا اومہ پش،
 ناحور ۱۱۹ سال زندگی گردشہ و دییر زوا اون و کله اون صاحب بہ.
 ۲۶ چپی پش تارح ۷۰ ساله یا کہ چپی زوا ان ابرام و ناحور و ہاران دنیا اومینہ.

تارحی نسل

۲۷ ام تارحی نسلی تاریخچہ استہ: تارح، ابرام و ناحور و ہارانی ددہ استبہ و
 ہاران لوطی ددہ. ۲۸ ہاران ایشتن ددہ وری کا، ایشتن زادگاہ کا، اور گلدانیانی کا،
 مردہ. ۲۹ ابرام و ناحور ہر د نفر ژن بردشونہ. ابرامی ژنی نوم سارای، و ناحوری
 ژنی نوم ملکہ استبہ، ملکہ ہارانی کلیا و ہاران ملکہ و یسگہ ددہ استبہ.
 ۳۰ سارای قسر بہ و خردنی نیشا. ۳۱ تارح، ایشتن زوئہ ابرام و ایشتن نوہ لوط کہ
 ہارانی زوئہ یا و ایشتن ویو سارای، کہ چپی زوئہ ابرامی ژن بہ پگتیشہ، و اون
 یندی نہ شہر اور گلدانیانی نہ را دلکینہ تا بشون بہ سرزمین گنعان، اما وختی
 آرسٹینہ بہ شہر حران، اوکا مندینہ. ۳۲ تارح دوہست و پینج سال زندگی گردشہ
 و شہر حرانی کا مردہ.

۱۲

ابرامی دعوت

۱ خداوند ابرامی نہ واتشہ: «ایشتہ سرزمین و ایشتہ قوم و ایشتہ ددہ ک کا برون
 برا و بشن بہ آسرزمینی کہ از بہ تہ نشون بدایم. ۲ بہ تہ کا یال قومی بہ وجود
 بوآردیم و تہ برکت بدایم، ایشتہ نومی یال بگردیم و تہ باعیث برکت ببیش.»
 ۳ برکت بدایم بہ کسونی کہ بہ تہ برکت بداین، و ہر کسی کہ تہ بی حرمتی
 پگرہ، لعنت بگردیم، و ایشتہ واسطہ نہ گرد زمینی طائفہ ان برکت بگتین.
 ۴ بس ابرام، ہتہ کہ خداوند آیینہ واتشہ، رابی بہ؛ و لوط نی چپی ہمراہ شہ.
 ابرام، ہفتاد و پینج سالہ یا کہ شہر حرانی کا برون اومہ. ۵ ابرام ایشتن ژن سارای،
 ایشتن پرورہ زا لوط، و گرد ایشتن اموالی کہ جمع آگردش بہ و نوگرونی کہ حرانی
 کا بہ دس وردش بہ، پگتیشہ و را دلکہ کنعانی را. وختی کہ آرسٹینہ بہ سرزمین

کنعان،^۶ ابرام آسرزمینی کا تا محل بلوط مورہ کہ ناحیہ شکیمی کا استبہ پیش شہ۔ آزمانی کا کنعانی پن آسرزمینی کا ساکن بینا۔^۷ آ موقع خداوند بر ابرام ظاہر آتہ و واتشہ: «ام سرزمینی ببخشستیم بہ ایشہ نسلی.» بس ابرام اوآ کا، خداوندی را، کہ بر آبی ظاہر آتہ، قربونگاہی و ج آگردشہ۔^۸ ابرام اوآنہ کوچ گردشہ بہ ناحیہ کوهستانی کہ شہر بیت ئیلی شرقی کا استہ و اوآکا خیمہ ژندشہ، جوری کہ شہر بیت ایل غربی طرف و شہر عای چپی شرقی طرفی کا استہ۔ اوآکا ابرام، خداوندی را قربونگاہی و ج آگردشہ و خداوندی پرستش گردشہ۔^۹ دوملہ ابرام ملبی نہ بہ ملبیہ دیتر کوچ گردشہ، و ناحیہ نگبی طرفی را پیش شہ۔

ابرام و سارای مصری کا

^{۱۰} و اما آسرزمینی کا قحطی بہ، ابرام شہ بہ مصر تا مدتی اوآ کا زندگی بگرہ، چوم کہ آسرزمینی کا قحطی برک ور بہ۔^{۱۱} مصری دیلہ دشیپہ نزدیکی، ابرام ایشن ژن سارای نہ واتشہ: «بزنیم کہ تہ قشنگ ژنی استیش۔»^{۱۲} وختی مصری مردم تہ پوینن، بواتین: «ام آمردی ژن استہ۔» آ موقع من کیشن ولی تہ زندہ بناین۔^{۱۳} بس تہ بوآج چمن خالایش، تا ایشہ واسی منہ چاک رفتار بگرن و چمن جان ایشہ واسی زندہ بماندی۔»^{۱۴} وختی ابرام دشہ مصری دیلہ، مصری مردم آ ژنی ویندشونہ کہ برک قشنگ استہ۔^{۱۵} وختی فرعون دربارین سارای ویندشونہ، چپی قشنگی کا فرعون را واتشونہ، و آبی بردشونہ فرعون ک۔^{۱۶} فرعون، سارای واسی ابرامی نہ چاک رفتار گردشہ، و ابرام، رمہ اون و مالون و نرہ الاغون و نوگرون و خاتکون، و مویہ الاغون و دوه اون صاحب بہ۔

^{۱۷} اما خداوند، سارای، ابرامی ژنی واسی، فرعون و چپی خانوادہ برک بلاونی دچار گردشہ۔^{۱۸} فرعون، ابرامی دخوندشہ و واتشہ: «ام چہ کاری استہ منہ گردہ؟ چپیرا منہ نوآترہ کہ سارای ایشہ ژنہ؟»^{۱۹} چپیرا واترہ: «چمن خالایہ،» کہ از آیینہ ازدواج بگرم؟ بگہ ام ایشہ ژن۔ آبی پگہ و اییانہ بش!»^{۲۰} آ موقع فرعون، دربارہ ابرام ایشن مامورون دستورونی دوشہ، و اون ابرامی، چپی ژن و ہر چی نہ کہ ہستشا رابی گردشونہ۔

سُدوم و عَموره

۱ مغرب دم، آدِ گِله ملائیکه آرستینه به شهر سُدوم، و لوط شهری دروازه کناری کا نِشت به. وختی لوط آوون ویندشه اِشْتَن جِگا کا پَرشته و شَه چوون اِستقبال و تعظیم گِردشه. ۲ و واټشه: «ای آقاین، خواهیشت بگردیم باین شِمَه بنده کَ و شِمَه پا اون بوشوره و شوی را بومونه. دومله صبی سر پرزه پشه.» اون جَواو دوشونه: «نه، امه شو، شهری مِیدونی کا بَمَندیمون.» ۳ ولی لوط هدَه اِصرار گِردشه که اون آینه شینه چپی کَ دیله. لوط آوون را مهمونی گِتِشه و فطیره نون پتِشه و اون هَر دِشونه. ۴ اَمّا حَلا خَته نینا که شهری مِرْدِکِن، یعنی شهر سُدومی مِرْدِکِن، پیر و جَوونی کا، گِرد مردم چپی کَ دووری گِتِشونه. ۵ اون لوطی سَس گِردشونه، واټشونه: «آ مِرْدِکِن که شَنار اومینه اِشْتَه وَر، کیارینه؟ آوون بوَعَه برون چمه وَر تا آوون نه بَخَسَم.» ۶ لوط شَه برون چوون وَر و بَری پِشتینه دَوَسْتِشه، ۷ و واټشه: «ای چمن بران. مِنت بگردیم اِم زشته کاری اَنجام مَدِیته. ۸ دِیسَه، آدِ گِله کِله هِسْتِمَه که هیچ مردی نه همخواو به نینه. بداره آوون بوآریم برون شِمَه وَر، و هر چه پیسترونه آوون نه بگره. فقط اِم مِرْدِکون نه کاری مَداره، چون چمن کَ کا پناه گِتِشونه.» ۹ اون جَواو دوشونه: «بشه گنار.» ۱۰ و واټشونه: «اِم غریبه دِیس اومه چمه شهری کا ساکن بییه، حَسَه چمه را داور نی بییه! حَسَه به تَنه آوون کا بدتر بگردیمون.» پس به آ مِرْد یعنی به لوط هجوم بَر دِشونه و اومینه نزدیک تا بَری بچاکِن. ۱۱ ولی آ مِرْدِکِن که کَ دیله کا اینا اِشْتَن دَسی دراز آگِردشونه و لوطی بَر دِشونه کَ دیله و بَری دَوَسْتِشونه. ۱۱ دومله مِرْدِکونی که کَ پرونی کا بینا، پیر و جَوونی، کور گِردشونه جوری که اون هر چه تَقْلا گِردشونه نِشاسْتِشونه بَری بَتَلْفِن.

۱۲ دومله آدِ گِله مِرْد لوطی نه واټشونه: «اییا کا هنی کسی هِستَره؟ زما اون و زوئه اون و کِله اون، و هر کی که اِم شهری کا هِستَره اییانه ببه برون، ۱۳ چوم پیستِموئه اِم شهری نابود بگرم. آ مردمی آه و ناله سَس که اِم شهری مردم آوون ظلم بگردین، خِداوندی گوش آرسته و خِدا امه ویسا آگِردشه تا اِم شهری نابود بگرم.» ۱۴ بَس لوط شَه برون تا اِشْتَن زما اون نه که قرار با چپی کِله اون نه اِزدواج بگرن، گف بَرُنه. آوون نه واټشه: «پرزه و اییانه بشه برون، چوم خِداوند پیستِشه اِم شهری نابود بگره!» اما چپی زما اِن خِیال بگردین لوط شوخی بگردی.

۱۵ صبی سر، ملائیکه اِن لوطی نه واټشونه: «بیتل! اَلْبَحَل پِرز اِشْتَه ژن و دِ

گله کله که اییا کا حاضیری نه پگه، نابادا شمه نی ام شهری مجازاتی کا هلاک بیبیه.»^{۱۶} اما لوط ام دس آ دس بگردی، پس ام مردکن امی واسی که خدا به لوط رحمتش استبه، چپی دس و چپی ژن و چپی دگله کله دسی گتسونه و آپی برون بروردشونه، شهری برونی کا نوشونه.^{۱۷} هنته که آوون برون بوآردین، ایله امردکون کا واتشه: «شمه جانی نجات دوعه را دوزه! پشت سری نی مدیسه، دشتی هیچ جگا کا مامونه! کواون را دوزه، نابادا هلاک بیبیه!»^{۱۸} ولی لوط آوون نه واتشه: «ای آقاین، انته مَبو! ^{۱۹} حسه اشته بنده اشته نظری کا مورد لطف بیبیه و چمن جانی حفظ کرده نه یال محبتی چمن حقی کا کرده. اما از تاو نیمه کورا دوزم؛ نابادا ام بلا من بگره و آز بمرم. ^{۲۰} دپس، ام نزدیکی کا شهری استه که بی دوزم اوآرا، و روکه شهری استه. اجازه بدیته به اوآ دوزم. بگم آ شهر ایله روکه شهری نییه؟ پس چمن جان نجات پیدا بگردی.»^{۲۱} امرد لوطی نه واتشه: «به ترا ام لطفی بگردیم و شهری که ته بوآتیش نابود نیمه گرد. ^{۲۲} ولی آلبحل دوزه بپشه اوآ، چوم تا امرسی اوآ، نیمشام کاری بگرم. امی واسی آ شهری نومی صوغر نوشونه. ^{۲۳} وختی لوط آرسته به صوغر، آفتا و زمینی کا پرمه به. ^{۲۴} آ موقع خداوند بر سدوم و عموره گوگرد و آتش ویگردشه. خداوندی طرفی نه، آستمونی نه. ^{۲۵} انته، آشهرون و گرد دشتی، گرد آ شهری ساکنون و هر چه نه که زمین کا پرای، نابود گردشه. ^{۲۶} اما لوطی ژن پشتی را دیدشته، و ایله نیمک ستون آبه.

^{۲۷} صبی سر، ابراهیم زودی پرشته و شه آ جگایی که خداوندی ناری کا مندا. ^{۲۸} و وختی سدوم و عموره و گرد اوآ دشتون دیدشته، ویندشه که اوآنه برک دوی، کوره دو شیوار زمینی کا راست آبو. ^{۲۹} انته، وختی خدا دشتی شهرون نابود گردشه، ابراهیمی ویر وردشه، و وختی آ شهرونی که لوط آوون کا زندگی گردش به نابود بگردی، لوطی اوآنه برون وردشه.

لوط و چپی کله ان

^{۳۰} لوط صوغری نه اومه برون و ایشن د گله کله نه کوه کا ساکن به، چوم لوط ترسی صوغری کا بومونی، پس ایشن د گله کله نه ایله غاری کا ساکن بینه. ^{۳۱} اپی روز یال کله روکه کله نه واتشه: «چمه دده پیر آبه و د زمینی کا مردی نییه، تا آمه نه بچسه و خردن دار ببیم، درست هته که گرد مردم بگردین.

۳۲ پری شراو آدییم چمه دده پنجه و مست آبو آیینه همخواو بییم و خردن بوارم تا چمه دده نسل از بین مشو.» ۳۳ پس ه شوی کا، اون اشن دده شراو دوشونه، و یال کله شه اشن دده نه همخواو به؛ و لوط چپی خته و پرشته کا خور دار نبه. ۳۴ صبایینه روز یال کله روکه کله نه واتشه: «زیر شو از چمن دده نه همخواو بییم. پری سنا هنی آبی شراو آدییم، و ته آیینه همخواو پیش تا چمه دده نسل از بین مشو.» ۳۵ بس آ شو نی اشن دده شراو دوشونه، و روکه کله آیینه همخواو به. هنی لوط چپی خته و پرشته کا نی خور دار نبه. ۳۶ پس لوطی هر د گله کله اشن دده کا حامیله بینه. ۳۷ یاله کله زوئه ای دنیا وردشه، و چپی نومی موآب نوشه و قوم موآب تا به اوری آبی کا بوجود اومه. ۳۸ روکه کله نی زوئه ای دنیا وردشه، و چپی نومی بن عمی نوشه و قوم عمون تا به اوری آبی کا بوجود اومه.

۲۱

اسحاق دنیا اومه

۱ خداوند هته که واتش به، سارا ملاقات گردشه؛ و خداوند اچه که وعده دوغش به، سارا را انجام دوشه. ۲ پس سارا حامیله به و ابراهیمی پیری موقع زوئه ای آبی را دنیا وردشه، ه موقعی که خدا یی وعده دوغش به. ۳ ابراهیم اشن زوئه نومی که سارا آبی را دنیا وردش به، اسحاق نوشه که چپی معنی خورسته استه. ۴ وختی اسحاق هشت روزه به، ابراهیم هته که خدا دستور دوغش به، آبی ختنه گردشه. ۵ وختی اسحاق دنیا اومه ابراهیم صد ساله یا. ۶ سارا واتشه: «خدا به من خورسته عطا گردشه، و هر کسی امی دَرسه، به من خورسته بگردی.» ۷ دومله واتشه: «کی بشای ابراهیمی نه بوآچی که سارا خردنون شت بدای؟ با ام حال، چپی پیری سندی کا زوئه ای آیرا دنیا وردمه.» ۸ خردن یال آبه و آبی شتی کا گتسونه؛ و روزی که خردنی شتی کا گتسونه، ابراهیم یال جشنی گتشه.

۲۲

ابراهیم اشن زوئه اسحاق قریونی بگردی

۱ چندی ام اتفاقون پش، خدا ابراهیمی امتحان گردشه، آینه واتشه: «ای ابراهیم!» ابراهیم جواو دوشه: «گوش به فرمانیمه!» ۲ خدا واتشه: «اشته زوئه اسحاق پگه، که اشته ایله زوئه استه و آینه خشیش، پش به سرزمین موریا، و اوآکا آبی ایله کوی ساری کا که ته نشون بدایم، قریونی تمام سوزی شیوار تقدیم پگه.» ۳ پس صبی سر، ابراهیم پرشته، اشن الاغی زین گردشه و دگله اشن نوگرون و اشن زوئه اسحاق پگتسه. و تمام سوزه قریونی را ایزم چاکنده و شه آجگایی طرفی را که خدا آینه واتش به. ۴ سومین روز، ابراهیم دیپشته و آمله دوری نه ویندشه. ۵ موقع اشن نوگرون نه واتشه: «شمه اییا الاغی وری کا بومونه تا آز و چمن زوئه بشییم اوآ، و اوآکا عبادت بگرم و هنی آگردم شمه ور.» ۶ ابراهیم تمام سوزه قریونی ایزی پگتسه، پنوشه اسحاق دوشی سر، و آتش و چقو دس گتسه، و هر د نفر یندی نه کارا بشین. ۷ اسحاق اشن دده ابراهیمی نه واتشه: «دده؟» ابراهیم جواو دوشه: «بوآج، چمن زوئه، دزسم؟» اسحاق واتشه: «ام آتش و ایزم، بس تمام سوزه قریونیه وره کیاره؟» ۸ ابراهیم جواو دوشه: «چمن زوئه، خدا اشن را قریونیه وره مهیا بگردی.» بس هر د نفر یندی نه شینه.

۹ وختی آرتسینه آجگایی که خدا ابراهیمی نه واتش به، ابراهیم اوآکا ایله قریونگاه وج آگردشه و ایزمون چبی ساری کا دچیندشه، و اشن زوئه اسحاق دوستیه و آبی قریونگاه ایزمون ساری کا نوشه. ۱۰ موقع دس دراز آگردشه چقو پگتسه تا اشن زوئه قریونی بگره. ۱۱ اما خداوندی ملاییکه آسمونی نه آبی سس گردشه: «ابراهیم! ابراهیم!» ابراهیم جواو دوشه: «گوش به فرمانیمه!» ۱۲ ملاییکه واتشه: «اشته زوئه دس مژن و آینه کاریر مبو! جسه بزیم که خدا کا بترسیش، چوم اشته زوئه، ها اشته ایله زوئه، به من کا دریغ نگرده.» ۱۳ ابراهیم اشن ساری راست آگردشه و اشن پشت ساری کا قوچی ویندشه که اشن شاخون نه ایله بوته ای کا گیر گردش به. ابراهیم شه و قوچی گتسه و آبی اشن زوئه عوض قریونی تمام سوزی شیوار تقدیم گردشه. ۱۴ ابراهیم آجگا نومی «خداوند مهیا بگردی» نوشه. و تا اوری نی مردم بواتین: «خداوندی کو کا، مهیا بی.» ۱۵ خداوندی ملاییکه دومین گره ابراهیمی آسمونی نه سس گردشه، ۱۶ و واتشه: «خداوند بواتی: چمن ذاتی قسَم بردیم، چوم ام کاری گرده و اشته زوئه که اشته ایله زوئه استه به من کا دریغ نگرده، ۱۷ یقین بدا ته برکت بدایم و یقین بدا اشته نسلی آسمونی ستاره اون شیوار و ساحلی فورشی شیوار ور

بگردیم. اِشْتِه نَسْل اِشْتَن دِشْمَنون شهری تَصْرَف بَگردین. ^{۱۸} و اِشْتِه نَسْلی وَاِسْطَه نه گِرد زمینی قومِن بَرکت بَگتین، چوم تِه چِمِن گفی کا اِطاعت گِردره.» ^{۱۹} بَس اِبراهیم آگرده اِشْتَن نوگرون وَر، و یَندی نه راه دَلکینه یِئْرِشَبعی طرفی را شینه. و اِبراهیم یِئْرِشَبَع کا مَنده.

۲۵

ابراهیمی مرگ

^{۱۷} اِبراهیم صَد و هفتاد و پینج سال عمر گِردشه. ^{۱۸} اِبراهیم اِشْتَن آخِرین نفسی گِشسه و پیری سِندی کا، پیر و سیر، مَرده و شَه اِشْتَن اَجدادی وَر. ^۹ چِی زوئه اِن اِسحاق و اِسْماعِیل اِی مَکفلیه غاری کا دَفن گِردشونه. اِم غار عِفرونی مزرعه کا که صوحار حیثی زوئه یه، نوعا و ناحیه مَمری شرقی کا اِستبه. ^{۱۰} هَ زمینی که اِبراهیم، حیثیانی کا خِریش به. او آکا اِبراهیم، اِشْتَن ژن، سارا وری کا دَفن به. ^{۱۱} اِبراهیمی مَرده پَش، خِدا چِی زوئه اِسحاق بَرکت دوشه، و اِسحاق یِئْرِحی رُئی نِزدیکی کا زِندگی بَگردی.

۳۷

یوسفی رویا اِن

^۱ یعقوب، یوسفی دَده، سرزمین گنعانی کا، که چِی دَده پِیشتری به او آ کوچ گِردش با، ساکن به. ^۲ اِم یعقوبی نَسلی تاریخچه اِسته: یوسف که هیفده سالش اِستبه، اِشْتَن پِراون نه رَمه شونه تی بَگردی. اَ جَوون، بلهه زوئه اون و زِلغه زوئه اون نه که چِی دَده ژن بینا، زندگی بَگردی. اَ اِشْتَن دَده را چَوون بَد کارون خَوَر بَدای. ^۳ یعقوب که چِی لقب اسرائیل به، یوسفی نه اِشْتَن گِرد زوئه اون کا وِرتر خِش به، چوم چِی پیری موقع کا دنیا او مَه با؛ و اِی را رنگ به رنگ خاسه اَبایی تهیه گِردشه. ^۴ اما وختی یوسفی پِرا اِن بَویندین که چَوون دَده اِی نه، گِرد پِراون کا وِرتر خِشه، یوسفی کا متنفر بینه و نِیمشاین اِی نه محبتی نه گَف پِژنِین.

^۵ یوسف خواوی ویندِشه و وختی اِی اِشْتَن پِراون را وَاِشَه، چَوون نفرت اِی کا وِرتر اَبَه. ^۶ اَ اِشْتَن پِراون نه وَاِشَه: «به خواوی که ویندَمه گوش بَدیین: ^۷ ویندَمه که اَمه بجاری کا، دَرز دَوَسیمون که ایدفه چِمِن دَرز راست اَبَه و پا

مَنده و شِمَه دَرزن چِمِن دَرزی دور جمع آبینَه، چِی پیشی کا تعظیم گردِشونه.»^۸ چِی پِراَن واِتِشونه: «آیا واقعا قرار اِسته تِه بَر آمه حکومت بگری؟ آیا واقعا قرار اِسته تِه چَمه حاکم پی؟» بَس آ خِوای واسی و چِی گُفون واسی، آبی کا وِرتر متنفر بینَه.

^۹ موقع یوسف خواو دیتری ویندِشه و آبی اِشْتَن پِراون را واِتِشه، واِتِشه: «ایله دیتر خواوی ویندَمه: اِم گرِه آفتاو و مانگ و یازده گله ستاره چِمِن پیشی کا تعظیم بگردین.»^{۱۰} اما وختی یوسف اِم خواوی اِشْتَن دَدَه و پِراون را تعریف گردِشه، چِی دَدَه آیرا زره گِئِشه و واِتِشه: «اِم چه خواوی اِسته که ویندَره؟ آیا واقعا اِشْتَه ننه و آز و اِشْتَه برا اِن بومیمون، اِشْتَه پیشی کا تعظیم بگردیمون؟»^{۱۱} یوسفی پِراَن آبی نه حَسودی گردِشونه ولی چِی دَدَه اِم ماجرا ویر بیزگردِشه.

یوسفی پِراَن آبی خِرِشَن

^{۱۲} یوسفی پِراَن اِشْتَن دَدَه رَمَه اون شونه تی را، به نِزِدیکی منطقه شِکیم شَه بینا،^{۱۳} یعقوب، یوسفی نه واِتِشه: «مگم اِشْتَه برا اِن شِکیمی نِزِدیکی کا رَمَه اون نِچارِزِن؟ پِری، تا تِه ویسا آگِرم چوون وَر.» یوسف واِتِشه: «چِمِن چَمون سَر.»^{۱۴} بَس یعقوب، یوسفی نه واِتِشه: «حِسَه بِش و اِشْتَه برا اون سلامتی و رَمَه سلامتی کا خَوَر بگه و آگرد به مرا خَوَر بوعه.» پس یوسفی دَرَه جِبرونی نه رابی گردِشه.

وختی یوسف به شِکیم آرسْتَه،^{۱۵} مِردی آبی ویندِشه که دَشْتی کا سَرگردون به و آبی کا دَفَرَسْشَه: «چه چی دومله گردی؟»^{۱۶} یوسف جَواو دوشه: «چِمِن پِراون دومله گُردم. خواهیشت بگردیم منَه بوآج کییا کا مَندینه؟»^{۱۷} آ مِرد جَواو دوشه: «اییانه کوچ گردِشونه. چوم دَرَسِمه که بواتین: ”به منطقه دوتان بِشَم.»» بَس یوسف شَه اِشْتَن پِراون دومله و آوون دوتانی کا تِلْفِتِشَه.

^{۱۸} پِراَن یوسفی دوری نه ویندِشونه و پیش از اِم که با چوون وَر، نَخْشَه گِشِشونه که آبی بَکِشِن.^{۱۹} و یندی نه واِتِشونه: «کسی که آمه را خواو ویندِشه بومی! حِسَه بائِن آبی بَکِشَم و ایله اِم چاه اون کا دَرَفَنَم و بوآجَم وحشی حیوونی آبی هَرْدِشه. اِموقع بَویندیمون که چِی خواون چننه تعبیر بَبین.»^{۲۱} اما وختی رِئوین اِمی دَرَسْشَه، تَقْلا گردِشه یوسفی چوون دَسی کا نِجات بده و واِتِشه: «چِی جانی مَویگره.»^{۲۲} و رِئوین آوون نه واِتِشه: «خون مَویگره. آبی اییا اِم چاه کا که ویاوونی کا اِسته دَرَفَنه، ولی چَمه دَسی چِی خونی نه آلوده مَکرم.»

رثوین ائته وائشه تا یوسفی چوون دسی کا نجات پده و آگردنه چپی دده ور.
^{۲۳} بس وختی یوسف آرسته اِشتن برا اون ور، اون چپی ابا چپی جانی کا
 بروردشونه، هه رنگ به رنگ خاسه ابا که دگردش به،^{۲۴} و آبی گتِشونه
 دَرَفَنَدِشونه چاه دیله. چاه تی و بی آو استبه.

^{۲۵} آ موقع دَمَدینه غذا هَرده، و وختی سر راست آگردشونه دوری نه کاروونی
 اسماعیلی طایفه کا ویندشونه که سرزمین جلعادی نه بوئی. چوون دَواون بار،
 خوشبوعه عطر و بَلَسان و مُر استبه که به مصر بَبَرَدین.^{۲۶} آ موقع یهودا اِشتن
 برا اون نه وائشه: «چمه برا کِشْتِه کا و چپی نین آگرده کا چه سودی بَبَرَدیمون؟
^{۲۷} باین تا آبی به اسماعیلی طایفه بَخَرَشَم و چمه دسی چپی خونی نه آلوده
 مَکَرَم؛ هر چه ببو چمه برایه و چمه تئی گوشته.» چپی برا ان قبول گردشونه.
^{۲۸} وختی مدیانی طایفه تاجرن نزدیک اومینه، یوسفی برا ان آبی چاه نه
 بروردشونه، و آبی به بیست تیکه نقره به اسماعیلی طایفه خَرَتشونه؛ اون نی
 یوسفی به مصر بَرَدشونه.

^{۲۹} وختی رثوین شه چاه سر و ویندشه که یوسف اوآکا نییه اِشتن خَلا اون پله
 پله گردشه،^{۳۰} آگرده برا اون ور و وائشه: «زوئه اوآکا نییه! حسه از کییا
 پشوم؟»^{۳۱} اون یوسفی خاسه ابا بَگَتشونه، زره بزی سر آپردشونه و ابا
 دَرَفَنَدِشونه چپی خونی دیله کا.^{۳۲} خاسه ابا ویسا آگردشونه دده را و وائشونه:
 «امی تَلَفَتَمونه. دَیس بوین اِشْتِه زوئه ابا اِسته یا نه؟»^{۳۳} یعقوب ابا آزونستشه
 و وائشه: «چمن زوئه ابا اِسته! وَحشی حیوونی آبی هَرَدشه. یقینی نه، یوسف
 پله پله بییه.»^{۳۴} آ موقع یعقوب اِشتن خَلا اون پله پله گردشه و کیل دگردشه و
 ور روزون اِشتن زوئه را عزاداری گردشه.^{۳۵} گِرد چپی زوئه ان و چپی کله ان چپی
 دلداری دوعه را شینه چپی ور، ولی آ تسلی نِگِتْشه و وائشه: «نه، عزاداری نه
 بَشیم به گور چمن زوئه ور.» و یوسفی دده آبی را دایش کرده.^{۳۶} اما مدیانی ان
 یوسفی مصری کا خَرَتشونه به فوتیفار، که فرعونی ایله آفسرون کا و نگهبانون
 فرمانده اِستبه.

۱) و اما یوسفی بَرَدشونا به مصر. و مَرِدی مصری فوتیفار نوم که فرعونى ایله
 افسر و نگهبانون رئیس استبه، یوسفی، اسماعیلیون طایفه کا که آبی وَرَدشونا
 به مصر، خَریشه. ۲ خِداوند یوسفی نه استبه و یوسف مردی موفق به و اِشْتَن
 مصریه آریابی کَ کا زندگی بگردی. ۳ یوسفی آریاب ویندشه که خِداوند یوسفی نه
 استه، و یوسف هر کاری بگردی، خِداوند آبی موفق بگردی. ۴ یوسف اِشْتَن
 آریابی را عزیز به و یوسف آبی خدمت بگردی. فوتیفار آبی اِشْتَن کَ کارون
 مسئول گَرَدشه و هر چی هستیشا یبی دَسپاردشه. ۵ هَ وَختی نه که فوتیفار
 یوسفی اِشْتَن کَ و گِرد اِشْتَن دارابی مسئول گَرَدشه، خِداوند اَ مرد مصری کَ،
 یوسفی واسی بَرکت دوشه. خِداوندی بَرکت بر گِرد فوتیفاری اموالی کا، چه کَ
 کا و چه بجاری کا، استبه. ۶ بَس اَ هر چه هستیشا یوسفی دَسپاردشه، و چپی
 واسی کامل خاطر جمع با و تنخا چپی را نظر بدای اِم به که چه بره.

یوسف مَرِدی خوش اندام و خاصه دیم استبه، ۷ مدتی پَش، فوتیفاری ژنی
 چم، یوسفی گِئشه و آینه و ایشه: «منه بَخس!» ۸ اما یوسف چپی خواسته رد
 گَرَدشه و اِشْتَن آریابی ژنی نه و ایشه: «دَیس، چِمِن واسی چِمِن آریاب اِشْتَن کَ
 بَری کا خاطر جمع استه و هر چه هستیشه به مِین دَسپاردشه. ۹ هیچکس اِم کَ
 کا چِمِن یالتر نییه؛ و چِمِن آریاب چپی به مِین کا دریغ گَرده نیشه، اِشْتَه غیراز که
 چپی ژن استیش. بَس چنته بَشایم اِنته ره یال شُرورانه کاری بگرم و به خِدا گناه
 بگرم؟» ۱۰ با اِم که فوتیفاری ژن هر روز یوسفی اِصرار بگردی، یوسف چپی گفی
 گوش نیمدای که آبی نه بَخسه یا آبی نه ببو. ۱۱ اما اِی روز که، یوسف شَه کَ
 دیله تا اِشْتَن کارون اَنجام بده و هیچ گله نوگرن کَ کا نبینا، ۱۲ فوتیفاری ژن
 یوسفی خَلا گِئشه و ایشه: «منه بَخس!» و لی یوسف اِشْتَن خَلا چپی دسی کا
 ول آگَرَدشه و دَوَشته و کَ کا ویریته شَه برون. ۱۳ وختی اُژن ویندشه که یوسف
 اِشْتَن خَلا چپی دسی کا نوعشه و کَ کا دَوَشته، ۱۴ نوگرون دَخوندشه و آوون نه
 و ایشه: «دَیسه، چِمِن شو اِم عبرانی وَرَدشه چَمَه وَر تا اَمَه بی آبرو بگره! اَ اومَه
 اییا تا مِنه بَخسه، اما از خِلیع خِلیع ژندمه. ۱۵ وختی دَرَسشه چِمِن سسی بلند
 آگَرَدمه، خِلیع ژنم، اِشْتَن خَلا چِمِن وری کا نوشه و دَوَشته و کَ کا ویریته شَه
 برون.» ۱۶ بَس اُژن یوسفی خَلا اِشْتَن وری کا غم هَرَدشه تا یوسفی آریاب اومَه
 کَ. ۱۷ و هَ ماجرا آبی را و ایشه که: «آ عبرانیه بَرده که اَمَه را وَرَدره، اومَه چِمِن
 وَر تا مِین بی آبرو بگره. ۱۸ ولی چوم بلند سسی نه خِلیع ژندمه، اِشْتَن خَلا چِمِن
 وری کا ول آگَرَدشه و کَ کا ویریته شَه برون.»

۱۹ وختی یوسفی ارباب اِشْتَن ژنی گفون دَرَسْشِه که بَوَاتی: «اِشْتِه بَرْدِه مِنه اِنْتِه ره رفتار گَرْدِشِه»، بَرک عصبانی آبه. ۲۰ یوسفی ارباب اِپي گِشِه و به زندانی که پاتشا زندانیین، زندانی بینا، دَرَفَنْدِشِه. و یوسف او آ زندانی کا مَنده. ۲۱ اَمَا خِداوند یوسفی نه اِستَبَه، و اِپي مُحبت بَگَرْدی، و یوسف زندانبانی چمی کا عزیز به. ۲۲ بَس زندانبان، یوسفی سَرپَرست، گِرْد زندانیونی که زندانی کا بینا گَرْدِشِه و هر کاری که او آکا انجام بَپي یوسف به که انجام بَدای. ۲۳ زندانبان آ کارونی که به یوسف دَسپاردش با خاطر جمع با و دِ کاری اِپي نه نیشا، چوم خِداوند یوسفی نه اِستَبَه و یوسف هَر کاری که بَگَرْدی خِداوند اِپي موفق بَگَرْدی.

۴۰

ساقی و نوئوا

۱ چندی پَش، مصری پاتشا ساقی و چپی نوئوا، نسبت به اِشْتَن ارباب، یعنی مصری پاتشا، خَطابی گَرْدِشونه. ۲ فرعون اِشْتَن دِ گِلِه نوگر، یعنی ساقیون رئیس و نوئوا اون رئیس را بَرک عصبانی آبه ۳ و اوون رئیس نِگهبانون زندانی کا، هَه چگایی که یوسف زندانی به، زندانی گَرْدِشِه. ۴ نِگهبانون رئیس، یوسفی مامور گَرْدِشِه تا اوون خَدَمَت بَگَرِه. و مدتی چوون زندانی کا مَندینه. ۵ اِپي شو اوون هر دِ نفر، یعنی مصری پاتشا ساقی و چپی نوئوا که زندانی بینا، خواوی ویندِشونه، هر کمیلِه اِشْتَن خواوی ویندِشونه. و هر خواو اِشْتَن تعبیری هِسْتِشا. ۶ صبابی نه روز صِبی سَر، وختی یوسف شَه چوون وَر، ویندِشِه که ناراحتی نه. ۷ بَس، فرعون اِ نوگرون کا که چپی هَمراه چپی اربابی زندانی کا بینا، دَفَرَسْشِه: «چیرا شِمَه هندی پَریشونیرونه؟» ۸ جَواو دوشونه: «خواوی ویندَمونه، ولی کسی نییه که اِپي تعبیر بَکَرِه.» بَس یوسف اوون نه واِشِه: «مَکَم تعبیر خِدا شِن نییه؟ شِمَه خواوون مِنه بَوآجِه.» ۹ بَس ساقیون رئیس اِشْتَن خواوی یوسفی را تعریف گَرْدِشِه، واِشِه: «خواوی کا، اَنگِر رزی چِمِن پِیشی کا اِستَبَه، ۱۰ و اَنگِر رز سه گِلِه لَاحِه ش اِستَبَه. هِنْتِه که اِم لَاحِه اِن جَوونه زَندِشونه و تِیتِه وَرْدِشونه، رَسیده اَنگِر به بار وَرْدِشونه. ۱۱ فرعون اِ جام چِمِن دَسی کا اِستَبَه و از اَنگِرُون چِیندِمِه و اوون فرعون اِ جامی کا فِشار دوَمِه و جامی چپی دَسی کا نومَه.» ۱۲ یوسف اِپي نه واِشِه: «خواوی تعبیر اِمَه. سه گِلِه لَاحِه، سه روز اِستَه.» ۱۳ سه روز پَش، فرعون به تِه عِزَّت بَدای و تِه آگاردنه اِشْتِه قَبلیتِه کاری سَر و تِه فرعون اِ جامی، هَه موقع شیوار که چپی ساقی بیش، چپی دَسی کا بَنایش.

^{۱۴} فقط وختی که اوضاع به تِرا چاک به، مین ویر بوغه و ام محبتی به میرا بگه؛ چمن احوالی فرعونى نه بواج و مین ام زندانی کا آزاد آکه. ^{۱۵} چوم واقعا مین سرزمین عبرانیانی کا دزدیه شونه، و اییا کا نی کاری کرده نیمه که مین سیاه چالی کا دَرَفَنِدِشونه.»

^{۱۶} وختی نونوا اون رئیس ویندیشه که یوسفی تعبیر، ساقی رئیسون را خیر به، یوسفی نه وایشه: «آز نی خواوی ویندمه، که سه گله سبد نون چمن سَری کا استبه. ^{۱۷} کفای نه سبد هر جوره تَنیه نونی کا فرعونى را پور استبه، ولی پرنده ان آوون سبدی کا بردین که چمن سَری کا استبه.» ^{۱۸} یوسف وایشه: «خواوی تعبیر امه، سه گله سبد، سه روز استه. ^{۱۹} سه روز پش، فرعون اشته سَری اشته تنى کا جدا آگره ته دار رنه؛ و پرنده ان اشته تنى گوشتی بردین.»

^{۲۰} سومه روزی کا، که فرعونى تولد روز استبه، فرعون گرد اِشْتَن درباریون را مهمونی گیشه و آساقیون رئیس و نونواون رئیسى وَرْدِشه اِشْتَن درباریون وَر. ^{۲۱} ساقیون رئیسى آگار دِنِیشه اِشْتَن قبلیه کاری سَر و آهنی جامی آدی فرعونى دَس. ^{۲۲} ولی نونواون رئیسى دار رنْدِشه، درست هته که یوسف آوون را تعبیر گردش به. ^{۲۳} ولی ساقیون رئیس یوسفی ویر نور دِشه، و آی ویر برگردشه.

۴۱

فرعونى خواون

^۱ د سال گِذِشته، و فرعون خواوی کا ویندیشه که نیلی رواری وری کا پا مندِه، ^۲ و هف گله قشنگ و چاق گا، رواری کا برون اومینه و له له جاری کا دَمَنَدینه به چَرده. ^۳ دومله هف گله دییر گا که زشت و لاغر بینا، نیلی کا برون اومینه و قبلیه گا اون وَر، رواری کناری کا، مندینه. ^۴ آ زشت و لاغر گا ان، قشنگ و چاق گا اون هَر دِشونه. آ موقع فرعون خواوی کا پَرِشته. ^۵ و هنی خاو آشه و خواوی کا ویندیشه که هف گله سالم و چاکه گنِدم خوشه ایله لاخته ای کا پَران. ^۶ دومله، هف گله خوشه دییر پرمینه که نازکی نا و گرم وا اینه که شرقی کا وِزی، خِشک آبینا. ^۷ آ هف گله نازکه گنِدم خوشه، آ هف گله سالم و پوره گنِدم خوشه اون ویر دِشونه. آ موقع فرعون پَرِشته و زونستِشه که خاو ویندشه. ^۸ صَبایینه روزی صبی سَر، فرعون آشفته یا. بس ویسا آگر دِشه و گرد جادوگرون و حکیمون مصری دومله و اِشْتَن خواوون آوون را وایشه، ولی کسی نیَمشای آوون تعبیر بگری.

^۹ اِم موقع ساقیون رئیس فرعونى نه وايشه: «اورى چمن خطا وير وِردمه. ^{۱۰} اِم موقع که فرعون، اِشْتَن خدمتگذارون دسى کا عصبانى به و مَن و ريس نونواون، دَرَقَنْدِشه رئيس نگهبانون زندانى کا، ^{۱۱} امه هر د نفر اِپى شوى کا خواو ويندیمونه و چمه هر کميله خواو اِشْتَن تعبيرى هستيشا. ^{۱۲} مرد جِوون عبرانى اوآ کا امه نه اِستبه که نگهبانون ريسى نوگر به. وختى امه چمه خواوون اِپى را وايمونه، اِچمه خواوون امه را تعبير گرديشه و به هر کميله تعبيرى مطابق چپى خواو وايشه. ^{۱۳} و درست هته که اِ امه را تعبير گرديشه، اِتفاق دلکه؛ از آگرديمه چمن کارى سر و اِيله مردكى دار زنديشونه.»

^{۱۴} دومله فرعون ويسا آگرديشه، يوسفى دومله. و يوسفى اَلْبَحَل زندانى نه برون وِردشونه. بعد از اِم که يوسف اِشْتَن ديمى تراشيشه و اِشْتَن خِلاون عوض آگرديشه، اوامه فرعونى وِر. ^{۱۵} فرعون يوسفى نه وايشه: «از خواوى ويندمه و کسى نيپه که بشا اِپى تعبير بگره. ولى دَرَسَمَه که وختى ته خواوى دَرَسى، بشا اِپى تعبير بگرى.» ^{۱۶} يوسف فرعونى جِواو دوشه: «از نه، بلگم خِدا چاکه جِواوى به فرعون بدای.» ^{۱۷} بس فرعون يوسفى نه وايشه: «خواوى کا ويندیمه که رِوار نيلى وِرى کا پا مندِما، ^{۱۸} که ايدفعه هف گله چاق و قشنگ گا رِوارى کا برون اومينه و له له جارى کا دَمَندينه به چرده. ^{۱۹} و چوون به دومله هف گله گا دِبير، برون اومينه که خاش و وِر زشت و لاغر بينا. از گرد سرزمين مِصرى کا اِنته ره زشته گا اونی ويندم نيه. ^{۲۰} و اِ لاغر و زشت گا اِن، هف گله چاق گابى که اول برون اومينه، هَرْدِشونه. ^{۲۱} اما حتى چوون هَرده پش هيچ معلوم نيه که اوون هَرْدِشونه و هته زشت بينا. اِموقع خواوى کا پرشتمه. ^{۲۲} و هنى خواوى کا ويندیمه که هف گله گندم خوشه پور و چاک ايله لaxe اى کا پراى. ^{۲۳} چوون پش، هف گله خوشه دِبير پرمينه که پوسته و نازک بينا و گرم واپى نه که شرقى نه وِزى خشک اِبينى. ^{۲۴} و اِ نازک خوشه اِن، اِ هف گله چاکه خوشه، وِپَرْدِشونه. از اِمى جادوگرون را وايمه، ولى کسى نيه که بشا به مَن را توضيح بده.»

^{۲۵} اِم موقع يوسف فرعونى نه وايشه: «فرعونى هر د گله خواو يکى اِسته. خِدا اِ چه که پيستشه انجام بده، فرعونى نه وايشه. ^{۲۶} هف گله چاک گا، هف سال اِسته و هف گله چاکه خوشه نى هف سال اِسته. هر د گله خواوى معنى يکى اِسته. ^{۲۷} هف گله لاغر و زشت گا که چوون پش برون اومينه و هف گله تپى خوشه که گرم واپى نه شرقى نه وِزى خشک اِبه پنا، هف سال خشکسالى

استه. ۲۸ هته که فرعونى نه وايمه، خدا آچه که پيستيشه انجام بده، فرعونى نيشون دوعشه. ۲۹ هف سال برك فراوونى گرد سرزمين مصرى کا بى، ۳۰ ولى چى پش، هف سال قحطى بوئى، و گرد فراوونى سرزمين مصرى کا وير برشو و قحطى ام سرزمينى وپره. ۳۱ و قحطى که بوئى هده برك چتين بى که آفراوونى کا هيچى نيته مند. ۳۲ فرعونى خواوى تکرار امى واسيه که ام کار خدا طرفى نه مقرر بيته و خدا آيى ام زوديون انجام بدای. ۳۳ بس حسه فرعون بسى مردى دانا و حکيم بتلفه و آيى مامور بگره که سرزمين مصرى اداره بگره. ۳۴ و فرعون بسى مامورونى انتخاب بگره که آ هف سال فراوونى کا، مصرى محصولى کا ابي پنجم ويگرن و انبار بگرن. ۳۵ اون بسى ام فراوونيه سالون کا، گرد آذوقه جمع آگرن و گندى انبار بگرن و ام آذوقه تحت فرمان فرعون ببو تا شهرون را خوراک غم برن. ۳۶ ام آذوقه بسى مملکتى را ذخيره ببو تا هف سال سرزمين مصرى خشکسالى کا استفاده ببو، تا مملکت خشکسالى واسى نابود مبو.»

۳۷ فرعون و گرد چى دربارين ام گفى پسند گردشونه. ۳۸ بس فرعون ايشن درباريون نه وايشه: «آيا بى کسى ام مردى شيوار پيدا گرده، مردى که خدا روح ابي کا ببو؟» ۳۹ دومله فرعون يوسفى نه وايشه: «چوم خدا گرد امون به ته را آشکار آگرده، بس هيچکس نيته که ايشته شيوار دانا و عاقل ببو. ۴۰ آز، ته چمن دربارى رئيس بگرديم و گرد چمن قوم بسى هر چه ته فرمان بدایش انجام بدن. فقط آز تخت سلطنتى کا، به ته کا گفتار ببيم.»

۴۱ پس فرعون يوسفى نه وايشه: «دپس که آز ته گرد سرزمين مصرى رئيس گرده.» ۴۲ آ موقع فرعون ايشن انگشترى ايشن انگشترى کا برون برورده و آيى يوسفى انگشترى کا دگرده، و چاکه مرغوبه کتان ابابى ابي دگرده و طلا زنجيرى چى گردنى کا دگرده. ۴۳ و آيى ايشن دومين ارايه کا نشونديشه، و جارچين چى پيشى کا خلع بگردين: "تعظيم بگره!" ائته فرعون، يوسفى گرد سرزمين مصرى رئيس گرده. ۴۴ فرعون يوسفى نه وايشه: «آز فرعون استيمه، و بيدون ايشته اجازه ني هيچکس حق نداره ايشن دس يا پا تکان بده.» ۴۵ فرعون يوسفى نومی صيفات فعنيح نوشه و اسنات، فوطى فارعى کله، کاهن اون، آيى به ژنى آدوشه. و يوسف اقتدارى نه گرد سرزمين مصرى کا گردى.

۴۶ يوسف سى ساله يا که به خدمت فرعون، پاتشا مصر براومه. و يوسف، فرعونى ورى نه شه برون، گرد مصرى گردى. ۴۷ هف سال فراوونى کا، زمين محصول ورورده. ۴۸ يوسف گرد آذوقه ابي که آ هف سال فراوونى مصرى کا

تولید با جمع آگردشه و هر شهري کا انبار گردشه. آ آذوقه اونی که اطرفی شهرون بچارون کا جمع آبه با، هه شهري کا نوشه. ^{۴۹} یوسف برک وره آذوقه دریا فورشی شیوار، انبار گردشه، و ام ذخیره انته ور به که چپی حساب یوسفی دسی کا برشه، چوم د نییب حساب کرده.

^{۵۰} پیش از ام که خشکسالی سالن آرتسن، یوسفی ژن، آسنات، فوطی فارعی کله، کاهن اون، د گله زوئه یوسفی را دنیا وردشه. ^{۵۱} یوسف اشنن یاله زوئه نومی "منسی" نوشه، چوم واتشه: «چوم خدا باعث به، که گرد چمن سختی و گرد چیبونی که چمن دده ک کا گشمه، ویر برگرم». ^{۵۲} اشنن دومین زوئه نومی "افرایم" نوشه، چوم واتشه: «خدا، چمن سرزمین ذلتی کا من پور ثمر گردشه.»

^{۵۳} هف سال فراوونی مصری کا تمون آبه ^{۵۴} و درست هته که یوسف واتشا، هف سال خشکسالی شروع به. قحطی گرد سرزمینون نی گتسه، ولی سرزمین مصری کا آذوقه استبه. ^{۵۵} وختی که گرد سرزمین مصر گرفتار قحطی به، مردم اشنن خوراکي را شینه فرعونى ور. آ موقع فرعون گرد مصری آدمون نه واتشه: «بشه یوسفی ور و آچه شمه نه بواتی انجام بدیته.» ^{۵۶} وختی که قحطی گرد مملکتی گتسه، یوسف انبارون آگردشه، آذوقه خرتشه به مصری آدمون، چوم قحطی گرد سرزمین مصری کا برک چتین با. ^{۵۷} دیتر سرزمینون کا نی اومینه مصر تا یوسفی کا آذوقه بخرن، چوم قحطی گرد جگا کا برک چتین استبه.

۴۲

یوسفی برا ان بشین به مصر

^۱ وختی یعقوب دَرَسِشه که مصری کا آذوقه استه خرتّه را، اشنن زوئه اون نه واتشه: «چیرا یندی دیسه؟» ^۲ و واتشه: «دَرَسِمه که مصری کا آذوقه خرتّه را استه. بشن اوآ و امه را آذوقه بخره تا زنده بومونم و مَمرم.» ^۳ بس ده گله یوسفی برا ان شینه تا مصری کا آذوقه بخرن. ^۴ اما یعقوب، یوسفی برا، پنیا مینی چوون همراه ویسا انگردشه چوم واتشه نبادا آبی آسیبی آرتسه. ^۵ بس یعقوبی زوئه ان که چپی لقب اسرائیل به، گسونی کا بینا که آذوقه خریه را شینه، چیرا که قحطی سرزمین گنعانی نی گتس به.

^۱ حسه، یوسف حاکم آ سرزمین استبه. یوسف به که به گرد مردم آ سرزمین آذوقه خرتشی. بس یوسفی برا ان اومینه، چپی پیشی کا تعظیم گردشونه و

سجده گردشونه.^۷ یوسف وختی اِشْتَن پِرا اُون ویندِشه اَوون آزونِستشه، اَمّا اَوون نه خَلکی شیوار رفتار گردِشه و اَوون نه تِنْد گف زَندِشه و دَقَرِشِه: «کیا کِیاک اومِیرونه؟» اَوْن جَواو دوشونه: «سرزمین گنعانی کا اومِیرونه تا آذوقه بِخَرَم.»
^۸ هر چند یوسف اِشْتَن پِرا اَوون آزونِستشه، وَلی اَوْن اَی آزینیشونه. ^۹ اَ موقع یوسف خواوونی که دربارہ چوون وینده ش با وِیر وَرْدِشه و واِشِه: «شِمَه جاسوسِیرونه! اومِیرونه تا چَمَه سرزمینی شِناسایی بِگِره.» ^{۱۰} اَوْن جَواو دوشونه: «ای آقا، اِنْتَه نِیَیَه! اِشْتِه بنده اِن اومِینه تا آذوقه بِخَرِن.» ^{۱۱} اَمَه گِرد اِی نفری زوئَه اِن اِستیمونه. اَمَه صادق مردمی اِستیمونه، اِشْتِه بَنده اِن هیچوقت جاسوس بَه نینا.» ^{۱۲} یوسف اَوون نه واِشِه: «نِه! شِمَه چَمَه سرزمینی جاسوسی را اومَه اِیرونه.» ^{۱۳} اَوْن جَواو دوشونه: «اِشْتِه بنده اِن دونزه گِله پِرا اینه، ایله مردی زوئَه سرزمین گنعانی کا. چَمَه جیبو پِرا حِسَه چَمَه دَدَه وَری کا اِسته و چَمَه ایله پِرا نِی زوون آبه.» ^{۱۴} یوسف اَوون نه واِشِه: «هَه که شِمَه نه واِتمه شِمَه جاسوسِیرونه! ^{۱۵} و اِنْتَه شِمَه آزمایش بَگِردیم: فِرَعونی جانی قَسَم بَرَدیم، تا شِمَه روک پِرا ما اییا، اییا نه برون نِشِیَیَه. ^{۱۶} اِی نفری شِمَه دِیله کا وِیسا آگره تا شِمَه پِرا بوآره اییا؛ بقیه شِمَه زندانی کا بَمَندیرون تا شِمَه گَفون آزمایش بَگِرم و بوینم اِیا راست بَواتِیرون یا نِه. اگم نِه، فِرَعونی جان قَسَم که جاسوسِیرونه!» ^{۱۷} یوسف سِه روز گِرد اَوون یِندی نه زندانی کا دَرَفَنَدِشه.
^{۱۸} سومین روزی کا یوسف اَوون نه واِشِه: «کاری که بَواتیم اَنجام بَدِیَیَه تا زِنده بومونه، چوم از خِدا کا تَرَسَم: ^{۱۹} اگم شِمَه صادق اِستِیرونه، بَداره ایله شِمَه پِرا اَوون کا اییا زندانی کا بومونه و شِمَه بقیه بَشه و شِمَه وِشِیَه خانواده را آذوقه بَیَره. ^{۲۰} وَلی بَسی شِمَه روکه پِرا بوآره چَمِن وَر تا معلوم بَبو که شِمَه راست بَواتِیرون و مَمَره.» اَوْن اِنْتَه گردشونه. ^{۲۱} و یِندی نه واِشونه: «واقعا که اَمَه چَمَه پِرا واسی تَقْصیر کاریمونه. چوم اَ موقع که اَبَمون مِنت بَگِردی، چِی عذاب و ناراحتی ویندِیرونه، ولی توجه نِگِردمونه؛ اِمی واسیه که اِنْتَه ره عذابِی دچار بَییمونه.» ^{۲۲} رِئوبین جَواو دوشه: «ایا شِمَه نه نِواِتمه که به اَزوئَه گناه مَگِره؟ وَلی گوش نِدیرونه! حِسَه بَسی چِی خونی واسی حِساب پَس آدِییم.»
^{۲۳} اَوْن نِیَمَزینن که یوسف چوون گَفی قَهَمه، چوم مَترجمی نه اَوون نه گَف رُنی. ^{۲۴} و یوسف چوون وَری نه شَه برون و دادِش کرده، اما دومله آگرده و اَوون نه گَف زَندِشه. دومله چوون دِیله کا شَمَعونی گِئِشه و چِی پِرا اَوون چِمی پِیشی کا چِی دَس و پا دَوستِشه. ^{۲۵} اَ موقع یوسف دَستور دوشه تا چوون خورجینون

آذوقه نه پور آگرين و چوون هر كميله پولی هنی دَرَفِن چي خورجيني ديله و چوون سفری را اوون آذوقه آدن. ام كارون انجام دوشونه.

^{۲۶} اون آذوقه اِشْتَن الاغون پِشتی کا نوشونه و اوآنه شينه. ^{۲۷} وختی که شوی را ایله جگایي کا مندینه، ایله اوون کا اِشْتَن خورجینی آگردشه تا اِشْتَن الاغی علوفه بده، که ویندشه چي پول چي خورجینی گ کا اِسته. ^{۲۸} بس اِشْتَن برا اون نه وايشه: «چمن پولی آگاردنيشونه؛ چمن خورجینی کا اِسته!» ترسی کا چوون قلین به تپش دَلکینه و ترس و لرزی نه یندی دیدشتینه، وايشونه: «ام چه بلايی یه که خدا چمه سر وردشه؟»

^{۲۹} وختی که آگردینه اِشْتَن دده ور به کنعان، هر چه که اِتفاق دَلکا، آیرا تعریف گردشونه، وايشونه: ^{۳۰} «أ مردی که آ سرزمینی حاکم اِسته امه نه یند گف زنده و خیال گردشه امه آ سرزمینی کا جاسوسیمونه. ^{۳۱} ولی امه آینه وایمونه: «امه راست بواتیمون و جاسوس نیمونه. ^{۳۲} امه دونزه گله برا ایمونه، چمه دده زوئه ان، ایله امه کا نی د نییه و چمه جیبویه برا کنعانی کا چمه دده وری کا اِسته. ^{۳۳} أ موقع آمد که آ سرزمینی حاکم اِسته بمون نه وايشه: «أ می کا بزیم شمه راست بواتیرون که شمه ایله براون اییا کا بنیه و شمه وشیه خانواده اون را آذوقه پگره و بشن. ^{۳۴} ولی شمه روکه برا بواره چمن ور تا بزوم که جاسوس نیرونه، بلکم راست بواتیرون. أ موقع شمه برا شمه پس آدم و بشایرون ام سرزمینی کا خرید و فروش بگره.»

^{۳۵} وختی اون اِشْتَن خورجینون تی آگرین، ویندشونه که چوون هر كميله پول چوون خورجینی ديله کا اِسته! وختی اون و چوون دده پول کیسه اون ویندشونه، ترسینه. ^{۳۶} و چوون دده یعقوب اوون نه وايشه: «شمه چمن خردنون داغی چمن دیلی کا نوعه رونه. یوسف د نییه، شمعون نی د نییه، و حسه پیسترونه که بنیامینی، نی پیره. ام همه بلا چمن سری بومی.» ^{۳۷} أ موقع رثویین اِشْتَن دده نه وايشه: «اگم آبی آمگاردیم اِشْتَه ور چمن هر د گله زوئه بکش. آبی چمن دس دسپار و آز آبی هنی آگاردیم اِشْتَه ور.» ^{۳۸} ولی یعقوب وايشه: «چمن زوئه شمه نه به اوآنا؛ چوم چي برا مرده و فقط آ منده. اگم ام سفری که شیه آ آسیبی بوینه، یقینینه چمن اِسبیه مو غم و غرصه نه دَرَفنه گوری ديله.»

یوسفی پرا ان آگردن به مصر

اَقْحَطی آسرمینی کا بَرک چتین آبه. ^۲ بس وختی گِرد آذوقه ای که مصری نه وَرَدَشون با هَرِدِشونه، چوون دَدَه، اوون نه واتشه: «هَنی بَشه و تلی آذوقه آمه را بَخره.» ^۳ ولی یهودا آیینه واتشه: «أ مِرْد تَأکیدِی نه بَمون هشدار دوعشه، و واتشه: «اگم شِمَه پرا شِمَه همراه مَبو، دِ چِمِن دیمی نَوینه.» ^۴ اگم چَمَه پرا آمه نه ویسا آگری، بَشیمون و به تِرا آذوقه خِرَم. ^۵ ولی اگم آپی ویسا آمگری، نِشیمیم چوم اَمِرْد بَمون نه واتشه: «تا شِمَه پرا شِمَه همراه مَبو، چِمِن دیمی نَوینه.» ^۶ یعقوب که چپی لقب اسرائیل به، واتشه: «چیرا مَنه بَدی گِردرونه و اَمِرْدی نه وَاثرونه که دِیتر پراپی هِسْترونه؟» ^۷ اُون جَواو دوشونه: «أ مِرْد دربارَه چَمَه و چَمَه خانواده اِن، آمه کا دَفَرَسْشَه و واتشه: «شِمَه دَدَه حَلا زنده یَه؟ آیا دِیتر پراپی هِسْترونه؟» آمه فقط چپی سوالون جَواو دوعمونه. کیاکا بَزَنیمون که بَواتی: «شِمَه پرا بواره اییا؟» ^۸ ا موقع یهودا اِشْتَن دَدَه، یعقوبی نه واتشه: «أ زوئَه آمه نه ویسا آکه و آمه اَلْبَحَل شَتیم تا هم آمه و هم تَه و هم چَمَه خِرْدِن زنده بومونم و مَمِرم. ^۹ از بِنیامینی سلامتی ضامن بَبیم و آپی به مَن کا طلب بَکه. اگم آپی اِنگارَدنیمه اِشْتَه وَر و به تَه تحویل ندومه، چپی تقصیر تا عُمری آخر چِمِن گردن بَبو. ^{۱۰} چوم اگم عَری نِگریمون، تا حِسَه دِ گره شِیمونا و آگرده بیمونا.»

^{۱۱} ا موقع چوون دَدَه یعقوب اوون نه واتشه: «اگم راه دِیتری نییه، پس اِم کاری بَگره: زمینی چاکترین محصولی کا، شِمَه خورجینون پور آگره، یعنی تلی بَلَسان، عَسَل، آدویه، مَر، پسته و بادوم، پَگره و اَمِرْدکی را بَتره. ^{۱۲} دِ برابر آ پول اِشْتَن نه بَتره، و پولی که شِمَه خورجینون کا آگارَدنِییش با، آگارَدنه اوون. شاید اِشْتباهی بییه. ^{۱۳} شِمَه پرا نی اِشْتَن نه پَگره و اَلْبَحَل بَشه اَمِرْدکی وَر. ^{۱۴} بَبو که خِداي قادر مطلق اَمِرْدی پیشی کا نسبت به شِمَه رحیم بَبو تا اَمِرْد اِجازَه بَدَه که شِمَه آ ایله پرا و بِنیامین شِمَه نه آگردن. ولی اگم قراره که چِمِن خِرْدنی داغ چِمِن دِیلی کا بومونه که بَدا بومونه.» ^{۱۵} بس اُون هدیه و دِ برابر پول و بِنیامینی اِشْتَن نه بَگتَشونه و پَرشْتینه شینَه مصر و یوسفی حضوری کا حاضر بینه.

^{۱۶} وختی یوسف بِنیامینی اوون نه ویندشه اِشْتَن کَ مِتری نه واتشه: «اِم مِرْدکون بَبَه چِمِن کَ و ایله خِیوون سَر اَبَر و ناهار حاضر آگه، چوم اُون ناهار مَنه عَذا بَرْدین.» ^{۱۷} ا مِرْد هر چه یوسف آیینه وَاثش به انجام دوشه و ا مِرْدکون بَرْدشه یوسفی کَ. ^{۱۸} اما چپی پرا اِن ترسِستینه که اوون بَرْدشونه

یوسفی ک، چوم اِشْتَن نه واِشونه: «آمه آ پولى واسى که اولین گره چمه خورجینون نه آگاردنیته مون به، وِردشونه اییا که پخسین چمه سر و آمه بگرن تا آمه اِشْتَن برده بگره و چمه الاغون نی ویگرن.»^{۱۹} بس آون شینه یوسفی متری وِر و ک بری پیشی کا آیینه اِنته گف ژندشونه: «ای آقا، آمه اولین گره اومیمونه اییا تا آذوقه بخرم.»^{۲۱} ولی وختی آگردیمون شوی را جگایی کا مَندیمونه و اوآکا وختی چمه خورجینون آگردمونه، آمه گرد چمه پولى کامل چمه خورجینون گ کا تَلْفِتمونه. پس آپی پس وِردمونه.^{۲۲} و تلی نی اِضاغه پول وِردمونه تا آپی نه آذوقه بخرم. نیمزمن کی چمه پولى چمه خورجینون دیله کا نوعش به.»^{۲۳} آ خِدمتکار واِشه: «آرام ببییه؛ مَترسه. شمه خِدا و شمه دده خِدا اِم گنجی شمه خورجینون کا نوعشه، چوم شمه پول آرسنه چمن دس.» آ موقع شمعونی وِردشه چوون وِر.^{۲۴} آ موقع خدمتکار آوون وِردشه یوسفی ک دیله و آوون آو آدوشه تا اِشْتَن پااون بوشورن و چوون الاغون را نی علوفه آدوشه.^{۲۵} آون اِشْتَن هدیه اون یوسفی اومه را ناهار موقع آماده آگردشونه، چوم دَرَسشون به که اوآکا غذا بَرَدین.

^{۲۶} وختی یوسف اومه ک، هدیه اوئی که اِشْتَن نه وِردشون به چپی ک، ییی تقدیم گردشونه و چپی پیشی کا تعظیم گردشونه.^{۲۷} یوسف چوون حالی دَفَرَسشه، واِشه: «شمه پیره دده که درباره چپی منه گف ژندرونه سلامت اِسته؟ آیا حَلا زنده یه؟»^{۲۸} آون جواو دوشونه: «اِشْتَه بَنده، چمه دده، زنده و سلامت اِسته.» و تعظیم گردشونه.^{۲۹} یوسف سر راست آگردشه و اِشْتَن برا بِنیامین، اِشْتَن ننه زوئه ویندشه و دَفَرَسشه: «آیا اِم شمه ه روکه برا اِسته که درباره چپی منه واِترونه؟» و بِنیامینی نه واِشه: «چمن زوئه، خِدا ته برکت بده.»^{۳۰} یوسف که اِشْتَن برا وینده کا بَرک ناراحت آبا، اَلْبَحَل برون شه تا جگایی بَتَلَفه داد بگره. بس شه اِشْتَن اتاقی دیله و اوآکا دَادش گرده.^{۳۱} دومله اِشْتَن دیمی شوشِتِشه و برون اومه و اِشْتَن پیشی گِئشه و واِشه: «غذا بوآره.»^{۳۲} آپی را جِدا غذا نوشونه، و چپی برا اون را جِدا، و اِ مِصرییه آدمونی که آپی نه غذا بَرَدین نی جِدا، چوم مِصریین نِیمشاین عِبرانئون نه غذا بَرین، چوم مِصریین اِم کاری کا بَدشون بوئی.^{۳۳} برا اون به ترتیب چوون سیند یوسفی پیشی کا نِشوندشونه، یالی نه تا روک، و آون تعجبی نه یندی دِیسین.^{۳۴} وختی که چوون سَهمی یوسفی سِفره کا آدین، بِنیامینی پینج برابر سَهَم آدوشونه. بس آون یوسفی نه هَرَدشونه و هِنْتشونه و آوون را خوش گُذشته.

یوسف اِشْتَن پِرا اُون اِمْتَحان بَگَرْدی

۱ موقع یوسف اِشْتَن کَ مِتری دَسْتور دوشه و واْتشه: «اِم مِرْدکون خورجینون تا جِگای که بِشان پِرن اَذوقه کا پور آکه و هر گمیله پولی چوون خورجینی گَ کا بِنه. ۲ دومله چِمِن جام یعنی نُقره جامی روکه پِرا خورجینی گَ کا بِنه چِی اَذوقه پولی نه.» و مِتر آ چه که یوسف آیینه واْتش به، اَنجام دوشه. ۳ هوا که کارا روشن آبیستِه، اِمِرْدکون چوون الاغون نه ویسا اَگَرْدشونه. ۴ وَلی اُون حَلا حَیلی شهری کا دور آبه نینا که یوسف اِشْتَن مِتری نه واْتشه: «پِرز وَا مِرْدکون دومله بَش و وختی اوون اَرَسْتِسیش، اوون نه بوآج: ”چیرا چاکی جَوای بَدی نه بَدایرون؟ ۵ آیا اِم چِمِن آقا جام نییه که آبی کا هِنجِه و آیینه فال گِرِه؟ شَمَه کار بَدی گَرْدرونه.“»

۶ وختی مِتر اوون اَرَسْتِه، هِم گُفون اوون نه واْتشه. ۷ وَلی یوسفی پِرا اِن آیینه واْتشونه: «چیرا آقا اِنْتَه بَواتی؟ اِشْتَه بَنده اُون کا به دور بَبو که اِنْتَه ره کاری بَگَرِن! ۸ اَمَه حتی پولی که چَمَه خورجینون گَ کا تَلْفَتْمونه، سرزمین کنعانی نه وَرْدْمونه شَمَه وَر؛ بَس چِنْتَه مُمکنه اِشْتَه آقا کَ کا طِلا یا نُقره بَدَزْدَم؟ ۹ هر کمیله اِشْتَه بَنده اُون کا که جام چِی وَری کا تَلْفَتَه بَبو، بَمِرِه و چَمَه بقیه نی چَمَه آقا بَرْدَه بَبیْمون.» ۱۰ مِتر واْتشه: «هَتَه بَبو که بَواتیرون. جام هر کسی وَری کا تَلْفَتَه بَبو، اِچِمِن بَرْدَه بَبی؛ و اِم کاری تَقصیر شَمَه بقیه گَرْدنی کا نَبیب.» ۱۱ بَس هر کمیله اوون کا اَلْبَحَل اِشْتَن خورجینی جیر وَرْدشونه، و آبی اَگَرْدشونه. ۱۲ اَمَ موقع مِتر دَمَنده یال پِرا خورجینی نه گَرْدسته تا به جیبو اَرَسْتَه. و جامی، پَنیامینی خورجینی کا پیدا به. ۱۳ اَمَ موقع اُون اِشْتَن حَلا اُون پَلَه پَلَه گَرْدشونه. و اِشْتَن الاغون بار زَنْدشونه، و اَگَرْدینه به شهر.

۱۴ وختی یهودا و چِی پِرا اِن اومینه یوسفی کَ دِیله اَ حَلا اوآکا به. اُون چِی پِیشی کا بَلکینه زمینی سَر. ۱۵ یوسف اوون نه واْتشه: «اِم چه کاریه که گَرْدرونه؟ آیا نَبِمَزْنَه که مِرْدکی چِمِن شیوار بَشای فالگیری نه گِرْد چِیون پَزونَه؟» ۱۶ یهودا جَوای دوشه: «چَمَه آقا نه، چه بوآجَم و چه جَوای بَدِیْم؟ چِنْتَه بَشایمون چَمَه بی گناهی ثابت بَگَرَم؟ خِدا اِشْتَه بَنده اُون خطا اَشکار اَگَرْدشه. حَسَه اَمَه و اَ کسی که جام چِی وَری کا پیدا بییه، چَمَه آقا بَرْدَه اِستیمونه.» ۱۷ وَلی یوسف واْتشه: «بَه مَن کا به دور بَبو که اِنْتَه ره کاری بَگَرِم! فَطَط مِرْدی

که جام چپی وری کا پیدا بییہ چمن برده بی. بقیه شمه سلامتی نه آگرده شمه دده ور.»

۱۸ آ موقع یهودا شه یوسفی نزدیکی و واتشه: «چمن آقا، منت بگردیم اجازه بدی اشته بنده گفی به تنه بواجه و اشته بنده کا عصبانی مَبَش، چوم ته اِشْتَن فرعونی شیوار استیش. ۱۹ چمن آقا اِشْتَن بنده اون کا دَفَرَسْشه: ”آیا دده یا پرابی هسترونه؟“ ۲۰ و امه چمه آقا جوای دومونه: ”دده یی هستمونه پیر، و جوون پرابی که چپی پیری موقع آبی را دنیا اومه. آ زوئه برا مرده و اِشْتَن ننه تنخا زوئه استه که باقی منده و چپی دده آیینه خشه.“ ۲۱ آ موقع ته اِشْتَه بنده اون نه واتره: ”آی بواره چمن ور تا آز چمن چمی نه آی بوینم.“ ۲۲ و امه چمه آقا نه واتمونه: ”آ زوئه نیمشا اِشْتَن دده ترک بگره، چوم اگم اِشْتَن دده ترک بگره، چپی دده بمردی.“ ۲۳ ولی ته اِشْتَه بنده اون نه واتره: ”تا شمه روکه برا اِشْتَن نه موره، د چمن دیمی نوینه.“ ۲۴ بس وختی شیمونه اِشْتَه بنده، چمه دده ور، چمه آقا گفون یی نه واتمونه. ۲۵ آ موقع چمن دده واتشه: ”آگرده و روکته آذوقه امه را بخره.“ ۲۶ ولی امه واتمونه: ”نیمشایم بشم. ولی اگم چمه روکه برا امه نه با، آ موقع بشیمون. چوم نیمشایم آ میردکی دیمی بوینم، مگم ام که چمه روکه برا امه نه ببو.“ ۲۷ آ موقع اِشْتَه بنده، چمه دده بمون نه واتشه: ”بزنبرون که چمن ژن د گله زوئه به مرا دنیا وردشه. ۲۸ ایله اوون کا چمن وری نه شه و واتمه: ’حتما پله پله بییه، و آ موقع نه د آی وینده نیمه. ۲۹ اگم ام ایله نی به من کا ویگره و آ آسیی بوینه، آز پیر مرد، ام اسبیه مو نه غرصه کا دق بگردیم و بمردیم.“ ۳۰ بس حسه اگم آگردم اِشْتَه بنده، چمه دده ور، و ام جوون امه نه مبو و اگم چمن دده، که چپی زندگی به ام زوئه زندگی بند استه، ۳۱ بوینه که چپی زوئه نییه، در دم بمردی. و اشته بنده ان چمه دده، اسبیه مو غرصه نه به گور ویسا آگرم. ۳۲ امی واسی که، آز اشته بنده، چمن دده وری کا ام زوئه سلامتی ضامن بییمه و واتمه: ”اگم آی آماگردیم اِشْتَه ور، چپی تقصیر تا عمری آخر چمن گردن ببو!“ ۳۳ بس حسه، منت بگردیم اِشْتَه بنده، آز، ام زوئه عوض بومونم و چمن آقا برده ببوم و ام زوئه اِشْتَن پراون همراه آگرده. ۳۴ چننه بشایم آگردم چمن دده ور، اگم ام جوون چمن همراه مبو؟ آز تاو نیمه بوینیم بلایی چمن دده سر بوئی.»

یوسف اِشْتَن بَه اِشْتَن پِراون آزونَه

^۱ یوسف دِ نِشاستِشَه اِشْتَن اطرافِیون ناری کا اِشْتَن پِیشی بَگرَه و خِلیع زُنْدَشَه: «گِردی چِمَن ناری کا بَگرَه برون!» بَس وختی که یوسف اِشْتَن بَه اِشْتَن پِراون معرفِی گِردِشَه، هیچکس او آکا نییا. ^۲ اِئْتَه پِلندَه سَسی نَه دَادِش گِردَه، اِنتَه که مِصری آدَمِن و فرعونِی کَ اِهالی نی چِیی سَسی دَرِسِشونَه. ^۳ یوسف اِشْتَن پِراون نَه وائِشَه: «آز یوسف اِستِیمَه! آیا چِمِن دَدَه حَلا زِنده یَه؟» ولی چِیی پِرا اِن نِشاستِشونَه چِیی جَواوی بَدَن، چوم چِیی حَضوری کا ترِسِستَه بیئا.

^۴ اَ موقع یوسف اِشْتَن پِراون نَه وائِشَه: «بایِن چِمِن نَزِدِیکی.» اَوَن یِی نَزِدِیک آبینَه، دوملَه وائِشَه: «آزیمَه، شِمَه پِرا، یوسف، هَه کسی که آپی بَه مِصر خِرِتِرُونَه! ^۵ حِسَه پَرِیشون مَبِیِن و اِشْتَن کا نی عِصبانی مَبِیِن که چِییرا مَن بَه مِصر خِرِتِرُونَه، چوم مردمی جانی نجات دوعه را اِستَبَه که خِدا مَن شِمَه نارناره وِیسا آگِردِشَه. ^۶ چِییرا که حِسَه دِ سال اِستَه قَحطی اِم سرزمینی گِتِشَه و پِینچ سال نی، یَه شوم زُنده کا خِبری یِی و یَه دِرو کا. ^۷ اما خِدا مَن شِمَه نارناره وِیسا آگِردِشَه تا شِمَه رازمینی کا بقیه یی باقی بومونَه و شِمَه جانی بَرکه آزادی نَه زنده غم بَرَه. ^۸ بَس اِم شِمَه نِیرونا که مَن وِیسا آگِردِرونَه اییا بَلگَم خِدا بَه. خِدا، مَن فرعونِی را دَدَه و چِیی دَرِباری را آقا، گِرد سرزمین مِصری را فرمانروا، گِردِشَه. ^۹ حِسَه بِمَجَه و چِمِن دَدَه وَر بَشَه، آیینَه بوآجَه: «اِشْتَه زوئَه یوسف اِنتَه بَواتی: خِدا مَن مِصری آقا وَج آگِردِشَه. چِمِن وَر پِری و عَری آمَکَه. ^{۱۰} تَه و اِشْتَه خِرَدَن و اِشْتَه نَوَه اِن، و اِشْتَه رَمَه و اِشْتَه مالن و هَر چی هِستَرَه، سرزمین جوشنی کا ساکن بَبو تا چِمِن نَزِدِیکی کا پِی. ^{۱۱} اوآ کا بَه تَه را تَدارک بَویندِیم، چوم حَلا پِینچ سال قَحطی کا باقی اِستَه. نَبادا تَه و اِشْتَه کَ اِهالی و گِرد اِشْتَه گِسن فقیر بَبون.» ^{۱۲} حِسَه شِمَه، شِمَه چِمون نَه بَویندِیرون و چِمِن پِرا پَنیامین نی بَویندی، که واقعا آزیمَه که شِمَه نَه گَف بَواتیم. ^{۱۳} شِمَه بَسی گِرد عِزْتی که از مِصری کا هِستِیمَه و هَر چَه که ویندِرونَه، چِمِن دَدَه را بوآجَه. زودتری نَه چِمِن دَدَه بوآرَه اییا.» ^{۱۴} اَ موقع اِشْتَن پِرا پَنیامینی گِشَه آگِتِشَه و دَادِش گِردَه و پَنیامین نی آپی گِشَه آگِتِشَه و دَادِش گِردَه. ^{۱۵} و یوسف گِرد اِشْتَن پِراون ماچ گِردِشَه و اوون نَه دَادِش گِردَه. دوملَه چِیی برا اِن آیینَه گَف زُنْدِشونَه.

^{۱۶} وختی بَه قصر فرعون خَوَر آرستَه که یوسفی پِرا اِن اوَمینَه، فرعون و چِیی دَرِباریِن گِرد شاد آبینَه. ^{۱۷} فرعون یوسفی نَه وائِشَه: «اِشْتَه برا اون نَه بوآج: «اِنتَه بَگرَه: شِمَه حِیوونون بار پَرُزَنه و بَه سرزمین گنعان آگِردَه، ^{۱۸} و شِمَه دَدَه و

شِمَه كَ اِهَالِي پِگَرَه، بَايَه چِمِن وَر. مِصْرِي چَاكْطَرِين رَمِينِي بَه شِمَه بَدَايِم تَا رَمِينِي قَرَاوُونِي كَا بَرَه.^{۱۹} وَ تَه يَوْسِف، مَأْمُورِيش كَه اَوُون نَه بَوَاجِي: «اِنَّتَه بِگَرَه: سِرْزَمِين مِصْرِي كَا اَرَابَه اَوْن پِگَرَه اِشْتَن نَه پِرَه كَه شِمَه خِرْدَنُون وَ شِمَه نُون وَ شِمَه دَدَه پِگَرَه وَ بَوَارَه اَيِيَا. ^{۲۰} شِمَه اَسَاسِي رَا دَغْدَغَه مَدَارَه، چُوم گِرْد سِرْزَمِين مِصْرِي چَاكَه چِيِين شِمَه شِن اِسْتِينَه.»

^{۲۱} اَبَس يَعْقُوبِي زُوئَه اِن، كَه اَبِي نَه اِسْرَائِيلِي بَوَاتِين، اِنَّتَه گِرْدِشُونَه: طَبَقِ فِرْعَوْنِي فِرْمَان، يَوْسِف اَوُون، اَرَابَه وَ اَذُوقَه سَفَرِي رَا اَدُوشَه. ^{۲۲} بَه هَر كَمِيلَه اَوُون اَبِي دَس تَازَه خَلَا اَدُوشَه وَ لِي بِنِيَامِينِي سَيِصِدِ گِلَه نَقْرَه سِيكَه وَ پِينِجِ دَس خَلَا اَدُوشَه. ^{۲۳} يَوْسِف اِشْتَن دَدَه رَا نِي اِمُون وَيِسا اَكْرَدِشَه، دَه گِلَه الَاغِ كَه مِصْرِي چَاكْطَرِين اَسَاسِي نَه بَار بِيئَه بَا وَ دَه گِلَه مَوِيَه الَاغِ كَه گَنْدِم وَ نُونِي نَه بَار بِيئَه بَا وَ اَذُوقَه اَبِي كَه چِيِي دَدَه سَفَرِي رَا بَه مِصْرِ اِحْتِيَاجِ يَبِي. ^{۲۴} اَ مَوْقِعِ يَوْسِفِ اِشْتَن پِرَاوُونِ رَايِي گِرْدِشَه وَ چَوُونِ شِيئَه مَوْقِعِ اَوُونِ نَه وَايِشَه: «رَا كَا يِنْدِي نَه دَعُوا مَكْرَه!»

^{۲۵} اَبَس اَوْنِ مِصْرِي نَه بَرُونِ اَوْمِينَه، وَ شِينَه اِشْتَن دَدَه يَعْقُوبِي وَرِ بَه سِرْزَمِينِ كَنْعَان. ^{۲۶} وَ اِشْتَن دَدَه نَه وَايِشُونَه: «يَوْسِفِ خَلَا زَنْدَه يَه! اَ گِرْدِ سِرْزَمِينِ مِصْرِي فِرْمَانِرَا اِسْتَه.» اَ مَوْقِعِ يَعْقُوبِي دِيلِ ضَعْفِ گِرْدِشَه، چُوم چَوُونِ گَفِي بَاوَرِ نِگِرْدِشَه. ^{۲۷} وَ لِي وَخْتِي كَه اَوْنِ گِرْدِ گَفُونِي كَه يَوْسِفِ اَوُونِ نَه وَايِشَا يَعْقُوبِي رَا وَايِشُونَه، وَ اَرَابَه اَوْنِي كَه يَوْسِفِ چِيِي وَرِدَه رَا وَيِسا اَكْرَدِشَا وَيِنْدِشَه، يَعْقُوبِي جَانِ قَوْتِ گَيْتِشَه. ^{۲۸} وَ يَعْقُوبِ وَايِشَه: «اِمِ بَه مِرَا وَسْتَه! چِمِنِ زُوئَه يَوْسِفِ خَلَا زَنْدَه يَه. بَشِيمِ وَ چِمِنِ مَرِدَه پِيَشِ اَبِي بَوِينْدِيم.»

٤٦

يَعْقُوبِ بَه مِصْرِ سَفَرِ بَكْرَدِي

اَبَس يَعْقُوبِ كَه اَبِي نَه اِسْرَائِيلِي بَوَاتِين، هَر چَه نَه كَه هِسْتِشَا كُوجِ گِرْدِشَه، بَه بِئْرِشْبَعِ اَرَسْتَه وَ اِشْتَن دَدَه اِسْحَاقِي خِدا رَا قِرْبُونِيُونِي تَقْدِيمِ گِرْدِشَه. اَ خِدا شَوِي رُويَا كَا، يَعْقُوبِي سَسِ گِرْدِشَه، وَايِشَه: «يَعْقُوبِ! يَعْقُوبِ!» جَوَاوِ دُوشَه: «گُوشِ بَه فِرْمَانِيمَه!» ^۱ خِدا وَايِشَه: «اَزِيمَه خِدا، اِشْتَه دَدَه خِدا. مِصْرِ شِيئَه كَا مَتْرَسِ، چُوم اَوَا كَا تَه يَالِ قَوْمِي وَجِ اَكْرِمِ. ^۲ اَزِ اِشْتَن تَه نَه بَه مِصْرِ بَوْمِيمِ وَ اَزِ اِشْتَن يَقِينِي نَه تَه اَكَاغِرْدِيمِ. وَ اِشْتَه مَرِدَه مَوْقِعِ يَوْسِفِ اِشْتَن دَسِي نَه اِشْتَه چِمُونِ دَوَسْتَه.»

۹ موقع یعقوب پُرشِبع نه راه دَلکه، و یعقوبی زوئه ان، اِشْتَن دَدَه یعقوب و خِرْدَنون و اِشْتَن زُنون، آرابه اوئی نه که فرعون چیی وَرِدَه را ویسا آگَرْدَش بَه، بَرْدَشونَه. ۱ و رَمَه اون و آسَاسی که سرزمینی گنعانی کا جمع آگَرْدَشون بَه، پِگَتَشونَه و یعقوب و گِرْد چیی نَسَل بَه مِصر شینَه. ۷ یعقوب اِشْتَن زوئه اون و اِشْتَن کِلَه اون و اِشْتَن زوئه اییه نوه اون، یعنی اِشْتَن نَسلی گِرْدی اِشْتَن نه بَه مِصر بَرْدَشَه.

